500 KURUŞ
YIL 6 SAYI 2313.

CUMARTESİ 17 KASIM 1979

EKONOMİ
Politika
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

Dünya Barış Konseyi Batı Avrupaya yeni ABD roketleri konmasına karşı çıktı

• DBK Başkanı Chandra, yeni tip nükleer roketlerin Batı Avrupa'ya konması kararının uygulanması halinde yeni bir silahlanma döneminin başlayacağını belirtti

Dış Haberler Servisi — Dünya Barış Konseyi Başkanı Romesh Chandra, NATO Nükleer Planlama Grubu'nun Batı Avrupa'ya yeni ABD roketleri yerleştirilmesi kararının silahlanma yarışında yeni bir dönem başlatacağını belirterek kararı protesto etti. New York'ta Birleşmiş Milletler Silahsızlanma Merkezi'nde konuşan Chandra, yeni tip nükleer roketlerin Batı Avrupa'ya yerleştirilmesi kararının uygulamaya konmasının, silah dengesini bozacağını belirterek bunun yeni bir silahlanma dönemi başlatacağına dikkat çekti ve ABD ve NATO'nun silahlanma yarışını kışkırtma girişimlerini kınadı. Chandra, güvenliğin silahlanarak değil silahsızlanmaya yönelerek sağlanacağını bildirerek bu doğrultuda Sovyetler Birliği'nin son önerilerine değer verilmesini istedi.

DİSK: Mücadelemiz keskinleşecek

• İşverenlerin son bildirisini yanıtlayan DİSK Genel Başkanı Baştürk "TİSK 1930'ların faşist Almanyası'nın özlemi içinde olduğunu bir kez daha, ama daha açık bir biçimde dile getirmiştir" dedi

• DİSK Genel Başkanı İşverenlerin İnsan Hakları Beyannamesi ile Anayasa'nın tümüyle yerle bir edilmesini ve parlamento yerine kendilerinin ülkeyi yönetmek istediklerini söylemeyi unuttuklarını belirtti.

• Haberi 8. Sayfada

Öztürk'ün öldürülmesi sert tepkilere yol açtı

TÖB-DER Genel Başkan adayı Öztürk öldürüldü

İstanbul (Politika) — Son TÖB-DER Genel Kurulu'nda Birlik Dayanışma grubunun genel başkan adayı olan ve Türkiye Barış Derneği kurucularından Talip Öztürk, öğretmenlik yaptığı okulun önünde bir kişi tarafından vurularak öldürüldü.

Dün saat 13.30'da yemek paydosu nedeniyle öğretmenlik yaptığı Karagümrük Ahmet Rasim Ortaokulu'ndan arkadaşlarıyla birlikte dışarıya çıkan Talip Öztürk'ün, yanına yaklaşan uzun boylu, kumral, zayıf, yakası kürklü ceket giyen bir kişi, önce öğretmen olup olmadığını, sonra da adının «Talip Öztürk olup olmadığını» sordu. Kibarca sorulan bu sorulara «Evet» yanıtı verince, Talip Öztürk, kalbine sıkılan bir kurşunla yere düştü. Saldırgan bununla da yetinmedi, tabancayı Öztürk'ün arkasına dayayarak boşalttı. Daha sonra da okulun önünde kendisini bekleyen 34 DH 423 plakalı mavi renkte «taksi» şeritli bir arabaya binerek Edirnekapı yönüne doğru uzaklaştı.

Görgü tanıkları, saldırganın bindiği mavi renkli takside iki kişinin daha bulunduğunu ve kaçarlarken «görevimiz tamam» dediklerinin duyulduğunu söylediler. Bu arada olay yerinde el kadar pembe renkli bir kağıt parçası bulundu bu kağıtta «Onlar başlattı, biz bitireceğiz» - Türk İslam Birliği» yazıyordu. Olay yerinde inceleme yapan polis, bir adet mermi çekirdeği buldu. Bunun toplu tabanca çekirdeği olduğu bildirildi.

Talip Öztürk öldürüldükten sonra, polise telefon etmek isteyen öğretmen arkadaşları, okul telefonunun ke

(Devamı Sa. 7. Sü 8'de)

ÖZTÜRK KİMDİR?

• Haberi 7. Sayfada

Dün meydana gelen olaylarda toplam 3 kişi daha öldürüldü

• Haberi 7. Sayfada

Talip Öztürk

TÖB-DER: Bize asılsız suç yüklüyorlar

Ankara (Politika) — TÖB-DER Genel Yönetim Kurulu, derneğin yöneticilerinin ve şube başkanlarının tutuklanmasına ilişkin bir açıklama yaparak tutuklamaların özünde siyasi bir karar olduğunu, şimdi bu karara hukuki bir kılıf geçirmeye çalışıldığını belirtti. Genel Yönetim Kurulu adına dün düzenlenen basın toplantısında konuşan TÖB-DER Merkez Yürütme Kurulu üyesi Tekin Üstün, TÖB-DER'de herhangi bir yönetim boşluğu bulunmadığını belirterek «Genel Yönetim Kurulumuz dimdik ayaktadır» dedi.

(Dev. Sa. 7. Sü. 8'de)

Gazeteciler Cemiyeti'nden Nezih Demirkent ve Hasan Pulur yazarımız Oya Baydar'la...

Gazeteciler Cemiyeti yöneticileri Gazetemizi ziyaret ettiler

İstanbul (Politika) — İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığınca Genel Yayın Müdürümüz Aydın Engin'in tutuklanması ve Yazıişleri Müdürümüz Tamer Kayaş hakkında tutuklama kararı verilmesi ile ilgili olarak Gazeteciler Cemiyeti İkinci Başkanı Nezih Demirkent ve Yönetim Kurulu üyesi Hasan Pulur, dün gazetemize gelerek «geçmiş olsun» dileklerini ilettiler. Yazarımız Oya Baydar ile bir görüşme yapan Gazeteciler Cemiyeti yetkilileri ziyaretlerinin, Cemiyetin Yönetim Kurulu'nca oybirliği ile alınmış bir karar uyarınca gerçekleştirildiğini bildirdiler.

Nezih Demirkent ve Hasan Pulur, basının sorunlarıyla ayrım gözetmeksizin ilgilendiklerini de sözlerine eklediler.

CTP, Kıbrıs'a nükleer füzeler yerleştirilmesine karşı çıktı

Ankara (Politika) — Kıbrıs'ta Cumhuriyetçi Türk Partisi Ada'daki İngiliz üslerine nükleer füze yerleştirilmesine karşı çıktı. CTP Genel Başkanı Özker Özgür yaptığı açıklamada bu girişimin bölge barışını açıkça tehdit ettiğini, emperyalizmin Ortadoğu'daki çıkarlarının korunması için Kıbrıs'ın sıçrama üssü olarak kullanılmak istendiğini belirtti.

Özgür, açıklamasında Ada'nın yabancı üslerden arınmasını öngören Federe Meclis kararına rağmen UBP iktidarının İngiliz üslerine ödenen kiradan pay istemekle Kıbrıs'ın bağımsızlığını satışa çıkarttığını kaydederek CTP'nin Kıbrıs ve bölge halkları için büyük bir tehlike olan saldırgan amaçlı İngiliz üslerinin Ada'dan tasfiyesini talep ettiğini söyledi.

Ticaret Bakanı yağa zam yapılacağını açıkladı

Ankara (Politika) — Ticaret Bakanı Halil Başol yağ ile yağ tohumları arasındaki fiyat dengesizliğinin kaldırılacağını belirterek yağa zam yapılacağını açıkladı.

İstanbul'da düzenlenecek İslam ülkeleri ticaret fuarı nedeniyle bir basın toplantısı düzenleyen Halil Başol yağ konusuna da değinerek yağ fiyatları ile yağ tohumları arasındaki fiyat dengesizliklerinin düzeltileceğini, yağ dağıtımı için kurulan kuruluşların kaldırılacağını belirtti. Başol yağ ihtiyacı için belli bir süre ithalat yapma zorunluğu da olduğunu kaydederek arz ve talep dengesinin sağlanması için yılda 60 - 70 milyon Dolarlık bir ithalat yapılacağını söyledi. Sabun sanayiinin likit yağ kullandığını kaydeden Başol bu israfın da önleneceğini öne sürdü.

ABD, İngiltere, Avustralya Basra'da tatbikata başladı

• İran'ın paralarının bloke edilmesini kınayan FKÖ, İran Devrimi'nin yanında olduğunu açıkladı

Haber Merkezi — ABD, İngiliz ve Avusturalya savaş gemileri Basra Körfezi girişindeki Hürmüz Boğazı'nın 400 ile 600 deniz mili açıklarında tatbikata başladılar.

ABD'nin Pasifik'te görevli yedinci filosundan «Midway» uçak gemisi ve yedi savaş gemisinin de katıldığı tatbikatın İran'daki olaylarla ilgili olmadığı, ABD Savunma Bakanlığı sözcüsü tarafından öne sürüldü.

Muskat Radyosu ise bir haberinde ABD yedinci filosunun kumandanının tatbikat öncesinde Umman Sultanlığı Başbakan Yardımcısı ile «Arap petrol kuyularının güvenliği» konusunu görüştüğünü duyurdu. Tatbikat, Demokratik Yemen açıklarındaki Socotra adasına yakın bir bölgede gerçekleştiriliyor.

Öte yandan, Ayetullah Humeyni, İran'ın Amerika'daki parasal varlığına el konması üzerine verdiği demeçte, Amerikan hükümetini ağır bir dille eleştirerek «Hırsızlar ve soyguncular gibi paramıza el koydular» dedi.

İran hükümeti ayrıca, dünyanın çeşitli yerlerine İran'dan ham petrol sevkeden «Exxon» dahil, Amerikan petrol şirketlerine de ham petrol satışını durdurdu.

Öte yandan Federal Almanya Ekonomi Bakanı

(Dev. Sa. 7. Sü. 7'de)

Niğde Cezaevinde mahkûmlar isyana teşvik ediliyor

• Cezaevi'nde kalan mahkumlar ayaklanmaya teşvik edildiklerini belirterek, "Şimdi özgür olan herkes bu komplo karşısında sessiz kalmakla, yarın kendi özgürlüğünün elinden alınmasına giden yola taş döşemekte olduğunu bilmelidir" dedi

Haber Merkezi — Niğde Cezaevi'nde mahkumlara karşı bir komplo düzenlendiği, mahkumları isyana teşvik etmek için elden gelen her şeyin yapıldığı ileri sürülüyor. Cezaevi'ndeki mahkumlar adına yapılan açıklamada, Niğde Cumhuriyet Savcısı Turan Sinan', baskıların sorumlusu olarak gösteriliyor. Mahkumların konuya ilişkin açıklamasında şu görüşlere yer veriliyor:

«Cezaevi Jandarma işgali altında. Günlük ihtiyaçlarımızı karşılayacak olan gardiyanların anahtarları ellerinden alındı. Mahkumların yanlarına

(Dev. Sa. 7, Sü. 1'de)

Bolivya'da darbeci albay diktatörlük iddiasından vazgeçmek zorunda kaldı

La Paz, (THA) — İki hafta önce Bolivya'da darbeyle iktidarı ele geçiren Albay Natusch Busch, devlet başkanlığından çekildiğini açıkladı. Kongre liderleriyle yapılan bir toplantıdan sonra gazetecilerle konuşan Savunma Bakanı General Oscar Larra Natusch'un başkanlıktan çekildiğini ve yeni bir başkan için derhal seçim yapılacağını bildirdi. Larra, «Ülkedeki siyasal bunalıma çare bulunmasını engelleyen noktalar ortadan kalkmıştır» dedi.

Öte yandan Albay Natusch'u devlet başkanlığından çekilmeye zorlayan son olayın, ordu içinde bazı birliklerin ayaklanmaları olduğu bildirildi. Diplomatik çevreler, askeri birlikler ve tankların La Paz yakınlarındaki El Alto Havaalanında bulunan askeri üssü kuşattıklarını haber verdi. Ancak haberin duyulması üzerine hükümet bir ya

(Devamı Sa. 7. Sü. 8'de)

Faşistler, Ilıcak'ı bile karşılarına aldılar

Haber Merkezi — Yurdun çeşitli yerlerinde cinayet olaylarına karışan ve güvenlik kuvvetlerince yakalanan birçok komandonun yetiştiği Malatya'nın Pötürge ilçesindeki faşistler, televizyondaki bir açıkoturum nedeniyle Tercüman Gazetesi başyazarı Nazlı Ilıcak'ı protesto ettiler. Ülkücü Gençlik Derneği Başkanı Hasan Hisar imzasıyla Nazlı Ilıcak'a gönderilen mektupta Ilıcak, sert bir dille eleştirilirken aynı gazetenin yazarlarından Ahmet Kabaklı da dikkatli davranması için uyarıldı.

ILICAK'A FAŞİSTLERİN YANITI

Pötürge Ülkücü Gençlik Derneği adına Ülkücü Gençlik Derneği Başkanı Hasan Hisar imzasıyla Tercüman Gazetesi başyazarı Nazlı Ilıcak'a gönderilen ve fotokopisi elimizde bulunan mektup aynen şöyle:

(Devamı Sa. 7. Sü. 7'de)

DEVLETİN İLAÇ ÜRETMESİNİ TEKELLER ENGELLEDİ

• Sağlık, Milli Savunma ve Sosyal Güvenlik Bakanlıklarının ilaç üretimiyle ilgili olumlu bir girişimi SSK Müdürler Kurulu'nda İşveren temsilcisi tarafından önlendi

OSMAN İKİZ

Ecevit hükümeti döneminde, eylül ayı içinde Sağlık, Milli Savunma ve Sosyal Güvenlik Bakanlıklarının ilaç hammadde dışalımının devlet eliyle yapılması ve bakanlıklara bağlı ilaç fabrikalarının tam kapasite ile çalışır hale getirilip ilaç üretiminde devlet etkinliğinin artırılması yolundaki girişimin, Sosyal Sigortalar Kurumu Müdürler Kuru-

(Dev. Sa. 7. Sü. 4'de)

Bakanlar Kurulu Adana Çimento Sanayii grevini 30 gün erteledi

Ankara (ANKA) — Türkiye Çimento Sanayii'nin iştiraki bulunan Adana Çimento Sanayii işyerlerinde, Keramik - İş Sendikası tarafından alınan grev kararı, milli güvenlik açısından sakıncalı bulunarak, 30 gün süreyle ertelendi.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın istemi üzerine alınan ve Bakanlar Kurulu'nca uygulamaya konulan grev erteleme kararı, dünkü Resmi

CHP yönetimi sol kanadı için soruşturma açtı

Ankara, (Politika) — CHP sol kanat parlamenterlerinin ülkede uygulanmakta olan baskıcı sisteme ve faşizmin gelişmesine karşı çıkan deklarasyonları gerici CHP yönetimini kızdırdı. CHP Genel Merkez yetkilileri sol kanat parlamenterleri hakkında soruşturma açtılar. Ecevit de parlamenterlerden Yücel Akıncı, Hasan Zengin ve Abdullah Emre ile ayrı ayrı görüşmeler yaptı.

Parlamentoda önceki gün deklarasyonun açıklanmasından hemen sonra CHP Genel Merkezine yakın kişilerin basın bürosuna gelerek deklarasyon metnini aldıkları daha sonra basın toplantısında hazır bulunanların isimlerini saptadıkları öğrenildi. CHP yöneticileri basın bürosundan daha sonra toplantının teyp bandını da aldırdılar.

Öğleden sonra genel merkez yöneticilerinin bazı

(Devamı Sa. 7. Sü. 8'de)

gündem

ÖZLEM ÖZGÜR

Çünkü ses çıkaracak kimse kalmamıştı

Hiç kuşku duyulmasın: Demirel'in kurduğu bu hükümet, varolan koşullarda, faşist bir diktatörlüğe yolu açmada, tüm gerici güçler için, en elverişli modeldir. Bu hükümetin niteliğinin ne olduğu ve neler yapmak isteyeceği, daha hükümet kurulmadan kendini belli etti.

Politika Gazetesi toplatıldı... Genel Yayın Müdürümüz ve «Tırmık» yazarı Aydın Engin arkadaşımız tutuklandı... Bu yazıyı kaleme alırken, Yazıişleri Müdürümüz Tamer Kayaş hakkında da, tutuklama kararı verildiğini öğrendik... Gençliğin yığın örgütü İGD kapatıldı. 200 binlik öğretmen ordusunun yığın örgütü TÖB-DER'in Başkanı Gazioğlu ve arkadaşları tutuklandı. Bu olaylar, kurulan Demirel hükümetiyle birlikte, demokratik hak ve özgürlüklerin daha sert ve daha kanlı saldırılara hedef olacağının, faşist terörün daha geniş ve tehlikeli boyutlar alacağının, ilk habercisidirler.

Daha bu hükümet kurulmadan, güvenoyu almadan, programı açıklanmadan, Demirel hükümetinin neler yapacağını, faşist partinin sözcüleri, yayın organları, parababalarının ideologları, gazeteleri, köşe yazarları, açıkça belirttiler.

Birkaç gün önce, Tercüman'ın, Hergün'ün ve öteki faşist basının tüm yazarları, gerici Demirel hükümetinin ne yapması gerektiğini ya da ne yapacağını; daha gerçeği, ne yapmak istediğini açık seçik yazdılar. Ve de, parababalarının bu satılmış kalemleri, Demirel hükümetinin görevi burjuva demokrasisini de hi rafa kaldıracağını; işçi sınıfı hareketini, toplumsal muhalefeti ezeceğini, demokratik yığın örgütlerinin ve işçi sınıfı sendikalarının işlevlerini ortadan kaldıracağını, söylemekten çekinmediler.

Bu köpekler, emperyalizmin ve faşizmin bu satılmış uşakları, Demirel hükümetinin, DGM, dahil her türlü baskı yasasını gündeme getireceğini, devletin her kademesinden yurtsever kişilerin atılmasını, faşist partinin militan kadrolarının köprü başlarına tırmandırılmasını açıktan yazdılar.

Nitekim, Demirel hükümetinin kuruluşundan birkaç gün sonra, konuya ilişkin, hükümet programında yeralan ilkeler, Tercüman Gazetesi'nin 15 Kasım 1979 tarihli sayısında yeraldı. Hiçbir yorum yapmadan, programda yeralacak ilkelerin birkaçını aynen aktarıyorum:

1) Anayasa'nın 123. maddesiyle getirilen olağanüstü haller ile ilgili tedbirlere ek olarak, bir «Fevkalade Haller Kanunu» çıkarılacaktır.

2) Anayasa'nın 136. maddesine uygun olarak, Devlet Güvenlik Mahkemeleri'nin kuruluşu sağlanacaktır...

3) Ceza ve usul kanunlarında yapılacak değişikliklerle, özellikle toplu suç ve mesuliyet fikrini öngörecek, günün ihtiyaç ve şartlarına uygun ve adaletin süratle tecelli etmesini sağlayacaktır.

4) Sendika ve derneklerin politika ile uğraşmaları, bölücülük yapmaları, manevi destek sağlamaları önlenecektir.

5) Valilere daha geniş yetkiler tanınacak...

6) Sosyal ve kültürel amaçlı derneklerin politika yapmaları önlenecektir... Ve daha niceleri... Ve de, bunlar, ancak ve ancak, açık edilenleri...

Ne mi yapmak gerek. Ne yapmak gerektiğini sürekli söylüyoruz. Ama bu kez de, ne yapmamak gerektiğini, gelin Brecht'in şu çok bilinen ünlü şiirinden dinleyelim:

İlk önce geldiler,
komünistleri alıp
götürdüler.
Ben sesimi çıkarmadım
Beni ilgilendirmiyordu
çünkü.
Sonra, yahudileri aldılar
toplama kamplarına
işkenceye götürdüler.
Ben yine sesimi çıkarmadım.
Çünkü, bana göre birşey yoktu.
Sonra sosyal demokratlara
vurmaya, hapise atmaya,
toplama kamplarına götürmeye
başladılar.
Ben yine sesimi çıkarmadım.
Çünkü, bana dokunan yoktu.
Birgün kapım çalındı.
Beni alıp toplama kampına
götürdüler, işkenceye...
Hiç kimse ses çıkarmadı.
Çünkü, ses çıkaracak kimse
kalmamıştı.

• ÇAĞRI

"Can Güvenliği ve Öğrenim Özgürlüğü"

İçin,

İlerici Gençlerin, Genç Sosyalistlerin, Genç öncülerin ve Devrimci Demokrat Gençlerin Eylem Birliği Mitinginde Buluşalım!

Tertip Komitesi

Yer: Bursa Stadyum Önü, 18 Kasım Saat: 14.00

FORUM

Tarımda kooperatif örgütlenmesi

Ülkemizde büyük tarım işletmelerinin alanı gitgide genişlemektedir. Karşıtı olarak da topraksızlaşma, tarımda serbest emeğin ortaya çıkması var.

Burjuva devrimi geçirmeyen ülkemizde tarım, gelişmiş kapitalist ülkelerdeki klasik görünümünden farklı olarak kapitalistleşmektedir.

Bunun en büyük göstergelerinden biri, kırsal alanda yaşayan topraksız aile sayısının 1963-1973 arasında yüzde 9'dan yüzde 20'ye yükselmesidir.

Mustafa GÜNEŞ
(ZİRAAT Y. MÜHENDİSİ)

Günümüzde bilimin, teknolojik gelişmenin hızlandığı bir gerçektir. II. Dünya Savaşı sonrası hemen tüm kapitalist ülkelerde göze çarpan yeniden kuruluş dönemi, hızlı bir biçimde yoğun bir gelişmeye dönüştü. Savaş sonrası atılım, endüstrinin büyümesi, nüfus artışı, kırsal nüfusun kentlere göçü, tarımsal hammadde ve tüketim mallarına olan talebi yükseltti. Bütün bunlar, tarımsal üretimin artmasına etken oldu. Tarımın teknik bakımdan yeniden kurulması, kapitalist ülkelerin ve ülkemizin endüstriye daha çok insan gücü vermesine yol açtı.

Üretimde makina aşamasına geçilmesi, tarımda sabit sermayenin büyümesi ve makinalaşması sonucu daha az işçinin çalışması, bu alanda yapılan yatırımlarda önemli bir artışı zorunlu kılıyor. Tarımda rekabeti hızlandıran bir etmen olan teknolojik ilerleme ve tekellerle bankaların baskısı, küçük ve orta çiftçileri daha zor şartlara sürüklüyor

Tarımla endüstri arasındaki işbölümü sonucu önceleri tarımın üzerinde olan bazı iş ve işlevler, şimdi endüstriye geçiyor. Tarım, giderek artan ölçüde tüm endüstri sisteminin ayrılmaz parçası oluyor. Bu eğilim, gerek tarıma üretim araçları sağlayan endüstrilerde, gerek yiyecek endüstrisi, ambalajlama sistemi, soğuk hava deposu kuruluşları ve yiyecek maddeleri ticaretinde, gerekse tarımın örgütsel ve mekanik bağlarının tarım - sanayi ekonomik kompleksi çerçevesindeki gelişimin de kendini gösteriyor. Bu da, tarımın salt kendi başına değil, en başta gelişme döneminde büyük tekellerin palazlanması açısından gerekli olduğunu ortaya koyuyor.

Tarıma göre bir dış güç olan tekeller, doğrudan üretici rolü oynamazlar. Tekelci sermaye, tarım üzerindeki egemenliğini, değişik yöntemlerle, dışarıdan hareketle, tarımı öteki ekonomik alanlara bağlayan yaşamsal önemdeki bazı kanallar üzerinde denetim kurarak sağlar, Tarımın yapısını değiştirir.

En başta ,büyük mal üreticilerinin çıkarlarını gözeten devletin düzenleme politikası da bir bunalım geçiriyor. Çünkü, bir yandan artıkların giderilmesi ve tarım ürünleri fiyatlarının desteklenmesi, devlet hazinesi ve sonuç olarak emekçiler üzerine bir yük oluyor. Öte yandan, tüm küçük ve orta çiftçilerin durumu daha da ağırlaşıyor

Hükümetlerin tarım politikası, kesinlikle yapısal sorunları hedef alıyor. Çok sayıda küçük çiftlikler, bölük pörçük toprak mülkiyeti ve göreli olarak yüksek üretim giderleri, endüstri tekellerinin yayılmasına ayak bağı oluyor. Bu nedenle hükümetler, tarımda sermaye ve üretimin yoğunlaşmasını hızlandırmak için bazı tedbirlere baş vuruyorlar. Büyük kapitalist çiftliklere daha çok parasal yardım yapılıyor. Böylece, küçük ve orta köylülerin yaşamsal önemdeki bazı güvencelerini ortadan kaldırıyor.

Ülkemizde süregelen topraksızlaşma, son yıllarda daha büyük boyutlara ulaştı. Örnek olarak 1963 ve 1973 yıllarındaki toprak dağılımına bakacak olursak; 1-20 Dk. toprağa sahip hane sayısı 1963'de yüzde 41 iken, 1973'de yüzde 45'e yükseliyor. Sahip oldukları toprak miktarı ise, yüzde 11'den yüzde 8'e düşmektedir. 200 Dk.'dan fazla toprağa sahip hane sayısı, 1963 de yüzde 3.7'den 1973'de yüzde 3.4'e düşmektedir. Sahip oldukları toprak miktarı ise, yüzde 27'den yüzde 31'e yükselmektedir. Görülüyor ki, ülkemizde büyük tarım işletmelerinin alanı gitgide genişlemektedir. Karşıtı olarak da topraksızlaşma, tarımda serbest emeğin ortaya çıkması var. Burjuva devrimi geçirmeyen ülkemizde tarım, gelişmiş kapitalist ülkelerdeki klasik görünümünden farklı olarak kapitalistleşmektedir. Bunun en büyük göstergelerinden biri, kırsal alanda yaşayan topraksız aile sayısının 1963-1973 arasında yüzde 9'dan yüzde 20'ye yükselmesidir.

Ülkemiz dışa bağımlı iç pazara yönelik sanayinin çapraşık yapısına, pazar kaybetmeme çabasına rağmen küçük toprak sahipleri kaçınılmaz sona, topraksızlaşmaya gitmektedir. Bu gidiş, ülkenin yapısına sanayinin tarım üzerindeki etkisine göre hız kazanmaktadır.

Bu durumda, küçük ve orta köylülerin kooperatiflerde örgütlenme zorunluluğu doğmaktadır. Fakat nasıl bir örgütlenme? Sistemin gereği çıkarılan yasalarla ülke ekonomisine katkısı önlenmiş bir kooperatif örgütlenmesiyle mi?

Kalkınmanın amaçlarını:
1— Ekonomik büyüme,
2— Gelir dağılımını düzeltme,
3— Sosyal hizmetler olarak belirtebiliriz

Ekonomik büyümeyi sağlıyan faktörlerin başında sermaye birikimi gelir. Diğer faktör ise, teknolojik gelişmedir. Yatırımlarla üretim artışı sağlanır. Birikmiş sermayeyi yatırıma dönüştürmede kooperatif iyi bir araçtır. Ayrıca bu, toplumsal mülkiyeti yaygınlaştırma ilkesine de uygun düşmektedir. Fakat ülkemizde kooperatifler, bu yapısıyla, bu türden işlevlerini yerine getiremez durumdadır. Ancak devlet desteğiyle bazı yörelerde bir takım yatırımların gerçekleşmesine karşılık, çalışmaları, kişisel çabalarla belirli ölçüde varılmak istenen amacın çok gerisinde yürümektedir. Teknoloji ithalinin söz konusu olduğu ülkemizde diğer faktör olan teknolojik gelişmeden söz etmeye gerek kalmamaktadır.

Toplumun politik örgütlenmesi gerçekleşip üretim araçları tümüyle kamulaştırıldığından kooperatif, küçük mal üretiminin büyük çapta üretime, yani kollektif üretime dönüşmesi yoluyla, tarımda ileri demokratik bir yapının kurulması davasına hizmet eder.

Sosyalist ülkelerde köylülerin kooperatif örgütlenmesi, çağdaş tarım makinalarının yaygın kullanımını, tarım biliminin bulgu ve kazanımlarından yararlanmayı, büyük çapta tarım üretimini kurmayı olanaklı kıldı. Kooperatif ve devlet tarım örgütleri, bu ülkelerde tarımsal malların temel üreticileri oldular

1917 Büyük Oktobr Devrimi'nin utkusuyla SSCB'de tarımın kooperatifler düzeyinde yeniden örgütlenmesi, en yalın kooperatif biçimleriyle (Donatım, satış ve kredi) başladı ve üretim kooperatifleriyle son buldu. Bu kooperatifler, her yıl mekanizasyon düzeyini yükselten makina sayısını çoğaltır, bilim ve teknolojinin bulgu ve kazanımlarını yaşama geçirirler. Bu temelde, emeğin üretkenliği durmadan artar.

Kooperatiflerin ana fonu yıldan yıla artmakta, bununla da kültür ve sağlık alanlarına, kamusal yapı işlerine, yeniden üretimin genişlemesine daha çok yatırım yapılmaktadır. Böylece ekonomik büyüme, gelir dağılımında adalet, sosyal hizmetler sağlamış olmaktadır.

Oktobr Devrimi'yle başlayan gelişme, köyün geleneksel yapısını tümüyle değiştiriyor. Radyosuz, elektriksiz ev kalmıyor. Telefon köylünün yaşamına giriyor. Kooperatiflerin doğum evi, dispanseri, doktorları, sineması, klübü, spor evi, spor takımları, amatör tiyatro ekipleri oluyor.

«Eh, bunlar gelişmiş kapitalist ülkelerde de bulunur» denilebilir. Ama kapitalist ülkelerde her koyun kendi bacağından asılıyor, Bankacısı, tefecisi, tüccarı, tekeli, toprak ağası, kapitalist çiftçisi, hepsi binmiştir emekçi köylünün, tarım emekçisinin sırtına; sömürü ve kan kusturmaktadır geniş yığınlara.

Tüm bu olguların ışığında daha bir önem kazanıyor, ülkemiz köylülerinin Demokratik Üretim Kooperatiflerinde örgütlenmesi.

Haydi! Demokratik Üretim Kooperatiflerinde örgütlenmeye.

Haydi! Tarımda İleri Demokratik Yapının kurulması savaşına.

İLAN

İSTANBUL ASLİYE 9. HUKUK HAKİMLİĞİNDEN

Sayı: 976/230

Davacı Semihat Michel (Hamarat) vekili Av. Mustafa Elöve'nin davalı Henry Michel aleyhine açmış olduğu boşanma davasından dolayı:

Davalı hakkında açılan dava 9.10.1979 tarihinde müracaata kalmış olup davacı vekili tarafından 11.10.1979 tarihinde yenilendiğinden, tebligata sarih adresi tesbit edilemeyen davalıya yenileme dilekçesi ve duruşma gününün 7201 sayılı tebligat kanunun 27, 28, 29, 30 ve 31. maddelerine istinaden Türkiye'de en çok okunan gazetelerden birisi vasıtasıyla ilanen tebliğine karar verilmiş olup, karar gereğince yukarıda adı geçen davalının duruşmanın bırakıldığı 28.2.1980 günü saat: 9.30 da mahkememizde hazır bulunması veya kendini bir vekil marifetiyle temsil ettirmesi hususu tebliği yerine kaim olmak üzere ilanen tebliğ olunur.

(Basın: 8257) — 2713

yorum

OYA BAYDAR

«DİSK Partisi»

BURJUVAZİ, sömürücü güçler, bir şeyi çok iyi bilirler: Kendi varlıklarının, kendi sömürülerinin ve çıkarlarının devamı öncelikle işçi sınıfının bilinçlenip örgütlenmesini engellemeye, sonra da demokrasi güçlerini bölmeye, dağıtmaya ve de yığınları, ya zor kullanarak ya reformist aldatmacalarla pasifize etmeye bağlıdır. Türkiye egemen güçleri de bu gerçeği iyi biliyor.

GERÇEKTEN tabanı olan, etkin, ses getiren yığın örgütlerinde ve sendikalarda, örneğin bir TÖB-DER'de, bir DİSK'de, iki yıldır neler tezgahlandığı, burjuvazinin bu etkin kuruluşları nasıl tarumar etmeye çabaladığı ve nasıl etkisizleştirdiği, gören gözlerin, düşünen kafaların hiç de yabancısı değil. Bu uygulamalar için burjuvazi her zaman kendi ajanlarından yararlanmakla da yetinmedi, yine o iyi bilinen taktiğiyle çoğu zaman bu türden örgütler içindeki çeşitli eğilimleri birbirine karşı kullanarak ilerici güçlerin dağınıklığından yararlanarak varmaya çalıştı varmak istediği yere.

ŞİMDİ bu yöntemlerle tam beceremediğini, baskı yöntemleriyle tamamlamaya çalışıyor. Örneğin TÖB - DER'de, böl ve dağıt taktiklerinin bir noktadan sonra geçersiz kaldığını, demokrasi ve ilericilik güçlerinin eylem birliğine doğru yol alındığını, TÖB-DER'in birlik ve bütünlüğünün sağlanmasında önemli adımlar atılacağını gördüğü anda, TÖB-DER yöneticilerini tutuklamaktan çekinmedi.

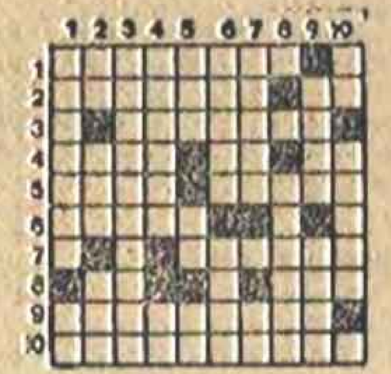
OYSA DİSK'de olaylar daha farklı gelişti, gelişiyor. Egemen güçler DİSK operasyonuna işçi sınıfı içine yuvalanmış bir takım karanlık kişilikleri kullanarak iki yıl önce başladılar. DİSK'i bölmek, parçalamak, böylece güçten düşürmek için, gerçek ajanları olduğu kadar, kimilerinin yerleşmiş antikomünizmlerini de kullandılar. Sonuç DİSK'in gerçekten etkisizleşmesi oldu. Ama bu kadarı yetmedi. Egemen güçler DİSK'i iyice dağıtmak, bu arada da bir taşla iki kuş vurup işçi sınıfının politik birliğine de yeni bir darbe vurabilmek için yeni bir tezgaha giriştiler: DİSK'e parti kurdurma girişimi yeniden gündeme getirildi.

DİSK bir sosyalist parti kurmak, böylece soldaki dağınıklığı gidermek için öncülük etme kararı almış. Bu kararın basına ve kamuoyuna açıklanmasından önce, çok çeşitli çevrelerde tümünün yalan olduğu şimdi iyice ortaya çıkan çeşitli söylentiler özel olarak yayıldı. «Sosyalist partilerin tümü bu işi kabul etmiş, hepsi birleşip DİSK partisi içinde yer alacaklarmış »söylentileri çıkarıldı. Bu aslı astarı olmayan ve TSİP'in de TİP'in de DİSK'in girişimine karşı çıkmalarıyla yalanlanan söylentilerin yaygınlaştırılması da amaçlıydı.

BU GİRİŞİMİN olsa olsa iki sonucu olabilir: Birincisi, içinde CHP'liden, komünistlere kadar çok çeşitli politik eğilimlerdeki öğeleri toplayan bir yığın örgütü olan DİSK, böyle bir parti girişiminde, yapısının doğal sonucu olarak birliği bir daha kolay kolay sağlanamamacasına parçalanır. Böylece, işçi sınıfının sendikal örgütlenmesi, ekonomik demokratik savaşımı önemli bir yara daha alır. İkincisi, sosyalist hareketin birleşmesi, güçlenmesi bir yana, daha büyük bir dağınıklık ortaya çıkar. Mevcut sosyalist partilere, sosyalist adını taşıyan ama, kökeniyle, amacıyla sosyalist bile olamayacak bir yenisinin eklenmesinden başka birşey olmaz. Görüldüğü gibi, gerek sendikal gerekse politik planda DİSK'in parti kurma hevesi ve girişimi olsa olsa burjuvazinin niyetlerine hizmet etmiş, burjuvazinin tezgahını hayata geçirmiş olur.

İŞÇİ SINIFI, Türkiye demokrasi güçleri, oynanmak istenen oyunlar karşısında çok uyanık olmak zorundadırlar. DİSK'in böyle bir adım atma kararı almasında etkin öğelerin kimler olduklarını, bunların ne türden ilişkiler içinde bulunduklarını bilmek, öğrenmek ve sergilemek bu bakımdan da önem kazanmaktadır. Böyle bir kararı bilinçsizce desteklemiş olanlar için geri dönme zamanı henüz geçmemiştir. Bu kararı bilinçlice geliştirenler konusunda ise, işçi sınıfı kararını çoktan vermiş, onları burjuvazinin sağ yanındaki «itibarlı» köşelerine çoktan yerleştirmiştir.

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1— Hükümet hakkında Mecliste verilecek karar. 2— Derinliğine - Bir emir. 3— Yataktan kalkamayacak durumda hasta olan. 4— Tersi, ödenmek üzere geçici olarak alınan - Su - Kırmızı. 5— Soyadı İvanova olan ünlü Bulgar şarkıcısı - Taşıt. 6— Tersi, büyük ölçekli harita taslağı. 7— Yıpranma, aşınma 8— İskambilde birli - Kuş sesi. 9— Hakimiyet 10— Tutuklu olanı serbest bırakmak.

YUKARDAN AŞAĞI: 1— Toplumun en dinamik kesimi - Müzikte durak. 2— Şöhret, nam - Tersi, pislik - Anadolu'da büyük kardeş. 3— Kemandan büyük kontrabastan küçük olup, yere dayayarak çalınan bir orkestra çalgısı. 4— Kodamanlar, ileri gelenler - Bir soru eki. 5— Bir kişi ya da olay için verilen puan - Bir harfin okunuşu - Konut. 6— Tasdik etme - Yıl. 7— Hayvanın başlığına bağlanan ip - Lira'nın kısa yazılışı. 8— Argoda bir deyim. 9— Tersi, Sovyetler Birliği'nde bir kent - Tersi, yabancı bir erkek adı. 10— Bir emir - Tersi, olgunluk, yetkinlik

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:

SOLDAN SAĞA: 1— Üçüncü MC. 2— Safir - Amma. 3— Lr - Af - Ay. 4— eçreS - Sair. 5— Rastlamak. 6— Elele. 7— Kurmay - Sap. 8— Ekmek - Ra. 9— puraŞ. 10— Erk - Atmaca.

YUKARDAN AŞAĞI: 1— Üsler - Kese. 2— Çarçabuk. 3— Üf - rS - rM. 4— Nitelemek. 5— Cr - Salak. 6— Mey - tP. 7— Mafsal - şuM. 8— Cm - AKES - Ra. 9— Mal - aruC. 10— Bayrampaşa.

Okurlardan Politika'ya

Demokratik Örgütler Kapatılamaz

İşbirlikçi tekelci burjuvazinin bunalımı hayatın her alanında gittikçe derinleşmekte ve kalıcı bir özellik taşımaktadır. Tekeller, ülkeyi eskisi gibi "olağan yöntemlerle" yönetmiyorlar. Devalüasyonlar, ilan edilen sıkıyönetimler, tekellerin bunalımına çözüm olmuyor. Tekeller, "rahatlayabilmek" için "geniş tabanlı" veya "ara rejim" hükümetleri gibi gerici yönetimleri işbaşına getirmek, zaten kısıtlı olan demokratik hakları olduğu gibi ortadan kaldırmak ve halkımıza kapitalizmin en gerici, tutucu, şoven, bağnaz, kanlı açık diktatörlüğü olan faşizmi dayatmak istiyorlar.

2. MC'nin yıkılmasından sonra işbaşına gelen CHP ağırlıklı hükümet, sol güçlere sırt çevirdi ve onları küçük görmeye başladı, Halka verdiği sözleri tutmadı. Sıkıyönetimcilik, NATO'culuk, IMF'ye bel bağlama, demokratik örgütleri kapatma faşist yuvaları aklama bir sağa on sola politikasıyla tekellerin ekmeğine yağla bal sürdü. Tekellere altın yılı, işçi ve emekçileri "yıkım" yılı yaşattı. Burjuva reformisti CHP, böylelikle tekellerin yanında yer almış, tekellerin çıkarlarına hizmet etmiştir.

Burjuva reformisti CHP'nin "denge" politikası tekellerden yana ağır bastı faşist yuvalar üzerine gitmedi. İşte bu dönemde, Türkiye'deki tüm demokratik örgütlere gerekçeli ve gerekçesiz baskılar düzenledi, en ufak bir suç aleti ve unsuru bulunmamasına karşın bu örgütler kapatılıp susturulmak istendi. Bunun ufak bir örneğini de Burdur'da gözlemledik. 25.10.1979 Perşembe günü İlerici Gençler Derneği Burdur Şubesi polis tarafından basılarak, içerdeki bütün arkadaşların ad ve adresleri alındı. Arama gerekçesini de "genel arama" olarak nitelendirip, "burası mutlaka kapanır" deyip gittiler. Ve 26.10.1979 Cuma günü İGD Burdur Şubesi, "18 yaşından küçüklerin bulunması" gerekçe gösterilerek 3 ay süreyle kapatıldı.

Burjuvazi, Türkiye'de "daha rahat" at koşturmak için kendine göre "zararlı unsurlar" olan demokratik örgütleri susturmak istiyor. Fakat biz Burdur'lu ilerici gençler olarak, bu saldırılara göğüs gereceğiz. Yılmadan çalışacağız. Burjuvazinin her türden sağ ve "sol" saldırılarına karşı koyacağız. Geniş yığınlara gerçeği anlatmak için her yolu deneyip, geniş bir eylem birliği oluşturmaya büyük bir özen gösterip faşizme geçit vermeyeceğiz...

Demokratik örgütler susturulamaz susturulamayacaktır...

— İGD Kapatılamaz!..
— Demokratik Örgütler Açılsın Faşist MHP ve ÜGD Kapatılsın!
— Katil Türkeş Tutuklansın!..
— UDC'yi Kurmak İçin İleri!..
— Faşizme Geçit Yok..

BURDUR'LU İLERİCİ YURTSEVER GENÇLER

Kız meslek liselerinde antidemokratik uygulamalar

Meslek liselerinin üniversiteye giriş sınavlarında tercih hakları antidemokratik uygulamalarla sınırlanmış durumdadır. Bu yetmiyormuş gibi, bir de Kız Meslek liselerinde uzun süreden beri uygulanan, geleceğe yönelik olmayan, eğitim programına antidemokratik bir uygulama daha konularak zaten yeterli olmayan fizik, matematik (fen dersleri) kaldırılmıştır. Bu nedenle üniversiteye girebilme umudu iyice yitirilmiş, üniversite kapıları kız meslek liselilere tümden kapatılmıştır. Bu uygulama ile lise dengi okullarla aynı üniversite seçme sınavına giren bizler, kendi eğitim dalımızla ilgili bölümleri uzmanlık dalları olan okullara girebilme şansımızı özde olmasa bile, biçimsel olarak en baştan kaybetmiş olmaktayız.

Kız meslek liselerine öğretmen yetiştirmekten başka amacı olmayan Kız Teknik Yüksek Okulu'na girmeye zorlanmaktayız.

Bütün bu nedenlerden dolayı, kız meslek okullarında fen eğitiminin tekrar konulmasını ve bu derslere gereken önemin verilmesini istiyoruz. Bu doğrultuda tüm kız meslek liselilerini ve orta öğrenim gençliğini mücadelemize ortak olmaya çağırıyoruz.

Yaşasın orta öğrenim gençliğinin ulusal demokratik eğitim için mücadelesi..

Meslek liseliler tam üniversite hakkı için ileri...

Giresun Kız Meslek Lisesi
İlerici Öğrencileri

Arjantin'de genel greve gidiliyor

● İşçi sendikalarının yüzde 80'ini birleştiren Federasyonun hükümet tarafından dağıtılması protesto ediliyor

Dış Haberler Servisi — Arjantin askeri hükümetinin, İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nu dağıtan bir kararnameyi yürürlüğe sokması üzerine, sendikaların büyük tepki gösterdikleri ve ülke çapında genel grev için hazırlıklara başladıkları bildirildi.

Askeri hükümet, yeni kararnameyle konfederasyonu dağıtarak sözleşme yetkisini yerel sendikalara veriyor. Sendikaların yüzde 80'ini temsil eden konfederasyon yetkilileri hükümetin büyük iş çevrelerinin dayatmalarını uyguladığını söylediler ve işçi sınıfının haklarını savunmada kararlı olduğunu belirttiler.

Bilindiği gibi, Arjantin'de işbirlikçi tekellerin baskısına karşı, işçi sınıfının savaşımı gittikçe grev ve gösterilerle yükseltiliyor.

İRAN'DA YENİ HÜKÜMET AÇIKLANDI

Tahran (THA) — İran'da bu ay başında istifa eden Başbakan Mehdi Bazergan kabinesinin yerine kurulan yeni hükümet açıklandı.

Yeni hükümette başbakanlık görevi bulunmadığı için Bakanlar Kurulu'nun doğrudan İslâm Devrim Konseyi tarafından yönetileceği bildiriliyor.

Yeni hükümetin kuruldugunu açıklayan Tahran Radyosu, 71 yaşındaki Bazergan'ın İslâm Devrim Konseyi'ndeki üyeliğini sürdürdüğünü, ancak hükümette bakanlık görevi almadığını bildirdi.

İslâm Devrim Konseyi tarafından seçilen 15 üyeli yeni Bakanlar Kurulu'nun 10 bakanı Bazergan hükümetinden seçildi.

Öte yandan Adalet Bakanlığı görevini ise dört kişilik bir konsey yönetecektir.

Bazergan hükümeti zamanında Savunma Bakanı olan Mustafa Çamran ile Petrol Bakanı olan Ali Akbar Moinfar yeni hükümette de aynı görevi üstlendiler.

Bu arada 2,5 ay süren bir çalışmadan sonra, kurucu meclisin 2 Aralık'ta halk oyuna sunulacak. Anayasa tasarısına son şeklini verdiği açıklandı. Tasarıda 12 bölüm ve 175 madde bulunuyor.

Federal Alman Patronları, insan ticaretinden milyonlar kazanıyor

Dış Haberler Servisi — Hamburg'daki inşaat şirketleri, yasa dışı yollarla F. Almanya'ya giren yabancı işçilerden milyonlarca marklık kazanç sağlıyorlar. Özellikle Türk ve Yugoslav işçi çalıştıran, hatta bunları başka firmalara kiralayarak insan ticareti yapan Kolobau İnşaat Firması iki sene içinde 2,2 milyon mark kâr etti. Bu şirket, kendisinin çalıştırdığı işçiye saat başına 7 mark öderken başka şirketlere saat başına 30 marka işçi kiralıyor.

Öte yandan Bavyera'da insan ticareti yapan bir örgüt tarafından yüzlerce Pakistanlı ve Türkiyeli yasa dışı olarak Avusturya sınırından Batı Almanya'ya sokuldu. Bunlardan 40 kadarı bir otel inşaatında çalışırken tespit edildi ve ülkeden çıkarıldı.

Nikaragua, Honduras elçisini geri çekti

Nikaragua'nın Honduras'taki elçisini geri çektiği bildirildi.

Nikaragua Hükümeti, Honduras yönetiminin Nikaragua'ya karşı düşmanca eylemlerinden ikazlara karşın vazgeçmediğini ve elçisini bu nedenle geri çektiğini bildirdi.

Honecker Demokratik Yemen'e geçti

Dış Haberler Servisi — Etiyopya gezisini tamamlayan Almanya Sosyalist Birlik Partisi Merkez Komitesi Birinci Sekreteri ve Demokratik Almanya Devlet Başkanı Erich Honecker Yemen Demokratik Cumhuriyeti'ne geçti. Honecker Demokratik Yemen'de ikili ilişkileri ve Ortadoğu ve uluslararası sorunları ilgilendiren konuları görüşecek. Honecker'i Aden'de, Yemen Sosyalist Partisi Genel Sekreteri ve Devlet Başkanı Abdül Fettah İsmail karşıladı.

Erich Honecker, Etiyopya ziyaretini tamamladı

Demokratik Almanya-Etiyopya dayanışması güçlendirilecek

● Almanya Sosyalist Birlik Partisi Birinci Sekreteri ve Demokratik Almanya Devlet Konseyi Başkanı Honecker, Adis Abeba'da, Etiyopya Devrim Konseyi Başkanı Mariam ile.

Dış Haberler Servisi — Resmi bir ziyarette bulunmak için Etiyopya'ya giden Almanya Sosyalist Birlik Partisi Genel Sekreteri ve Devlet Konseyi Başkanı Erich Honecker, ziyaretini tamamladı.

Ziyaret sırasında başkent ve çevresinden gelen işçi, köylü öğrenci, yaşlılar, kadınlardan oluşan coşkulu 1,5 milyon insan Honecker'in geçeceği tüm yolları doldurarak ellerinde «Yaşasın Proletarya Enternasyonalizmi», «Barış ve Sosyalizm Güçleri Yenecektir», «Yaşasın DAC ve Etiyopya Halklarının Dayanışması» yazılı pankartlar taşıdılar ve devrimci şarkılar söylediler.

Resmi görüşmelerde her iki devlet başkanı da ülkelerinin emperyalizme, ırkçılığa, sömürgeciliğe ve yeni sömürgeciliğe karşı barış ve ilerleme için savaş birliğini vurguladılar. Erich Honecker, proletarya enternasyonalizmi, ortak idealler ve hedeflerin iki ülkeyi birbirinden kopmaz bir şekilde bağladığını ve Etiyopya halkının devrimin kazanımlarını korumadaki inançlılığını ve ülkenin yeniden kurulmasında gösterdiği başarıyı belirtti. Mengusto Haile Mariam, DAC halkına, devlet yöneticilerine ve SBP'ye, Etiyopya devrimi ile dayanışması ve yeni bir toplumsal düzenin kurulmasındaki yardımları nedeniyle teşekkür etti.

Uluslararası sorunlarla ilgili olarak her iki devlet de Afrika halklarının bağımsızlık, kendi geleceklerini belirleme hakkını ve ekonomik gelişmelerini desteklediklerini, Afrika'daki sömürgeciliği, ırkçılığı, sömürüyü ve gerginliğin kaldırılmasında esas engel olan NATO'nun saldırgan politikasını lanetlediklerini ifade ettiler. Dünya ilerleme güçlerinin barış, yumuşama ve silahsızlanmadan yana olduğunu belirttiler.

DAC-ETİYOPYA İŞBİRLİĞİ KALKINMAYA ÖNEMLİ KATKILARDA BULUNDU

Etiyopya'da krallığın devrilmesinden sonra Demokratik Almanya ile Etiyopya arasında ticaret, ekonomik, -teknik, bilimsel- teknik ve kültür alanlarında sağlam ilişkiler başladı.

DAC, Etiyopya taşıma araçları, traktör, tarım makinaları ve kalkınma kampanyası için acilen gerekli olan makine ve teknik techizat yardımı yaptı, endüstri tesisleri kurdu. Kültürel anlaşmalar sonucu pek çok Etiyopyalı Demokratik Almanya'da teknik ve yüksek okullarda eğitiliyor. Demokratik Alman öğretim üyeleri Addis Abeba Üniversitesinde özellikle matematik - temel bilimler dallarında dersler veriyor. Bir kısmı da ziraat ve tıp fakültelerinde çalışıyor. Sosyalist tarım uzmanları ülkenin ziraatinin gelişmesinde aktif görev alıyor.

Enflasyon yüzde 100'ü aştı

İsrail'de yeni zamlar geliyor

● Gelecek olan zamların, en çok ayakkabı, giyim eşyası ve gıda maddelerine yansıyacağı belirtiliyor

Dış Haberler Servisi — İsrail'de bu yıl enflasyonun yüzde 100'ü aştığı ve önümüzdeki günlerde başta elektrik ve posta hizmetlerine olmak üzere çok sayıda mal ve hizmete zam yapılacağı bildirildi.

Zam en çok ayakkabı, giyim eşyaları ve çeşitli gıda maddelerine yansıyacak. Yeni zamlarla fiyat artışlarının doruk noktasına ulaşacağı belirtilen İsrail'de tiyatrolar sadece ekim ayında yüzde 8 arttı. Hükümetin enflasyonun önünü alamadığı ülkede bu yılın ilk on ayındaki fiyat artıklarının ise yüzde 105'e ulaştığı bildiriliyor.

Öte yandan, İsrail'in işgal altındaki Arap topraklarında 19 yeni yerleşim merkezinin kurulması için izin verdiği haber veriliyor.

Bilindiği gibi, geçtiğimiz günlerde Ulusal Din Partisi yerleşim merkezlerine ilişkin somut kararlar alınmadığı takdirde koalisyondan ayrılacağını bildirmişti.

Fransız Komünist Partisi Polisario ile dayanışma mitingi düzenledi

Dış Haberler Servisi — Fransız Komünist Partisi Paris'te, Batı Sahra Kurtuluş Cephesi (POLİSARİO) ile dayanışma mitingi düzenledi.

Yığınsal geçen mitingte emperyalizmin bölgedeki saldırıları ve ABD'nin Fas'a askeri yardımı artırma kararı kınandı ve Batı Sahra'ya yasal haklarının tanınması istendi.

Rodezya seçimlerinde Yurtsever Cephe'nin denetim hakkı olacak

● Londra görüşmelerinde İngiltere'nin tek yanlı önerileriyle ortaya çıkan açmaz giderildi

Dış Haberler Servisi — Rodezya sorununa bir çözüm bulunması amacıyla Londra'da açılan ancak İngiltere'nin tek yanlı önerileri nedeniyle çıkmaza giren görüşmelerin Zimbabwe'de yeni başladığı açıklandı. SDROT den başladığı açıklandı. Varılan bir anlaşmayla Zimbabwe Yurtsever Cephesi, yapılacak seçimlerin denetlenmesine eşit haklı taraf olarak katılacak. Bilindiği gibi İngiltere şimdiye dek bu isteği reddediyordu.

Görüşmelerin bundan sonraki bölümünde Rodezya'da bir ateşkes sağlanmasına çalışılacak. Görüşmelerin bu bölümünün en çetin bölüm olacağı bildiriliyor.

Petrol bunalımı Shell tekelinin kârlarını arttırdı

Londra (AA) — Çokuluslu petrol şirketleri arasında 2. sırayı alan Royal Dutch Shell, kazancının, yılın 3. bölümünde %145'e ulaşmasıyla 1979'un ilk dokuz ayındaki kârın 3 kat arttığını açıkladı.

Şirketin söz konusu süredeki net kârı, 2.048 milyon sterlini buluyor. Geçen yılın aynı döneminde ise bu rakam 685 milyon olarak belirlenmişti.

Şirket bu kâr artışının büyük oranda, ham petrol fiyatlarını artırması sonucu meydana geldiğini belirtti. Ham petrolün değeri artmamış olsaydı, şirketin 3. dönem kârı %35.9 aylık kârı ise %30 olarak kalacaktı.

17 Kasım Uluslararası Üniversite öğrencileri günü

● Bulgaristan'da bugün artık eğitim olanakları yalnız Bulgar gençleri için değildir. Dünyanın bir çok ülkesinden gelen gençler Bulgar gençleriyle birlikte aynı koşul ve olanakların eğitimini sürdürüyorlar.

● 35 yaşın altındaki bilim adamlarının yüzde 15,1'inin bir ile üç, yüzde 5,9'unun dördün üzerinde bilimsel buluşu üretime uygulanıyor

● Kendi bilimsel ilgi ve çıkarlarına uymayan konularda çalışan genç bilim adamı oranı ise yalnızca 5,4.

Bulgaristan'ın genç bilim emekçileri sosyal ilerlemeye aktif katkı yapıyor

Sosyalist ülkelerde bilimsel çalışmaların az sayıda insanın yararlandığı bir ayrıcalık olduğu dönemler çok gerilerde kaldı. Bugün toplumsal ilerleme ve bilimsel teknik devrimin gereksinimleri, bilginlerin çalışmalarını sosyal önemi çok büyük olan yığınsal bir uygulama durumuna getirdi. Bulgaristan'da 1965 yılında bilim işçilerinin sayısı 8973 iken bu sayı bugün 20 bini aşıyor. Bunların hemen hemen yarısını 35 yaşın altındaki genç insanlar oluşturuyor.

İLK ADIMLAR ÜNİVERSİTELERDE ATILIYOR

Genç bilim adamlarının çoğu, (yüzde 37,1'i) bilimsel araştırma alanındaki ilk adımlarını yüksek okullarda, üniversitelerde öğrenci oldukları yıllarda ya da yüksek öğrenimlerini tamamladıktan hemen sonra (yüzde 21,4) atıyorlar. Bu veriler genç insanların bilimsel çalışma alanına bir raslantı sonucunda değil, kendi kişisel bilimsel gelişmeleri ve ilgileri sonucunda yöneldiklerini kanıtlıyor. Kapitalist dünyanın beşiği ABD'de tüm bilimsel araştırmaların tekeller, özellikle silah tekelleri tarafından yönlendirildiği ve bilimsel araştırma yapmak isteyen gençlerin de bu istemlere karşılık verebildikleri sürece kullandıkları bilinen bir gerçek. Üniversitelerin özel olması, ancak büyük paralar ödenerek okunabilmesi ya da tekellerin verdikleri burslardan yararlanılarak «bilimsel araştırmalara» girişilmesi kapitalist dünyanın bilimsel araştırma konularında da girdiği açmazın nedenlerinden sadece birisi.

GENÇ BİLİM ADAMLARININ YÜZDE 50'Sİ TOPLUMSAL ÖRGÜTLERDE ÇALIŞIYOR

Bilim alanında çalışan genç kadroların yüzde 65,8'i ilk bilimsel çalışmalarını yaşlı meslektaşlarına kıyasla daha erken yayınlıyorlar. Bu durum bir yandan bilimsel araştırma çalışmalarının yoğunlaşmasından, öte yandan da son yıllar içinde değişik ülkelerden bilginlerin kendi aralarında gerekli ilişkiyi kurmalarına yardımcı olan koşulların gelişmesinden kaynaklanıyor. Bulgaristan'ın genç bilim adamlarının yüzde 30'u diğer sosyalist ülkelere giderek bilgilerini geliştiriyor ve yabancı dil öğreniyorlar.

Bulgaristan'ın genç bilim adamları ülkenin toplumsal yaşamına etkin bir şekilde katılıyorlar. Genç bilim adamlarının yüzde 50'den fazlası değişik kitle örgütlerinde çalışıyorlar.

EĞİTİM ÜRETM İÇİN...

Bulgaristan'da bilimsel çalışmalarla özdeş teknolojik üretim arasında dolaysız bağlantı var. Yapılan incelemeler sonucunda Bulgar bilginlerinden yüzde 40'dan fazlasının üretim işletmeleriyle dolaylı ya da dolaysız ilişkide oldukları ortaya çıktı. İnceleme sonuçlarına göre Bulgaristan'da 35 yaşın altındaki bilim adamlarının yüzde 15,1'inin 1 ile üç, yüzde 5,9'unun dördün üzerinde bilimsel buluşunun üretime uygulandığı ortaya çıktı.

● Ernesto Ottone

Dünya Demokratik Gençlik Federasyonu (DDGF) Başkanı ile bir söyleşi:

"Gençliğin heyecanı savaşa hiç bir zaman izin vermeyecektir"

Soru: Son zamanlardaki silahlanmayla ilgili tartışmalarda DDGF nerede yer alıyor? **Ernesto Ottone:** Yetenekli eller, akıllı kafalar ve gençliğin heyecanı savaşa hiç bir zaman izin vermeyecektir. Barış yumuşama ve silahsızlanma konuları DDGF'yi derinden ilgilendiriyor. Çünkü gençliğin önünde duran sorunların çözümü bununla yakından ilgilidir ve gençliğin geleceği, umut ve hayallerinin gerçekleşmesi bu koşullara bağlıdır. SALT-2'nin ABD senatosunda onaylanmaması için harcanan çabalar ve Batı Avrupa'ya yeni nükleer silah yerleştirmek istenmesi emperyalizmin silahlanma yarışını körüklediğini gösteriyor. L. Brejnev'in yeni önerileri barışın kimin tarafından tehdit edildiğini ortaya koyuyor.

Soru: Bu konuda önümüzdeki günlerde neler yapmayı planladınız **Ernesto Ottone:** Barışı derinleştirmek, yumuşamayı sürekli kılmak için uluslararası planda değişik politik güçleri içine alan en geniş işbirliğini kurma yönünde çalışma yapmamız şu an en önemli görevimizdir. Bu yüzden tüm gençliğin ve öğrencilerin yer alacağı silahsızlanma için dünya konferansı düzenliyoruz.

Soru: DDGF değişik inanç ve görüşteki antifaşist, antiemperyalist pek çok örgütü kapsıyor. Bu örgütlerle olan ilişkileriniz hangi temelde yürüyor? **Ernesto Ottone:** Dünyadaki tüm uluslararası, dinsel ve ulusal örgütlerle birarada çalışmak DDGF'nin temel bir ilke ve politikasıdır. Üye örgütlerimiz çok çeşitli ideolojilere sahip olarak sorunlara farklı yaklaşımlar getirebilirler, fakat DDGF içindeki işbirliği ortak politik platformda, yani emperyalizme karşı ve barış için savaşım platformunda yükseliyor. Son yıllarda bu işbirliği daha da gelişerek antiemperyalist içerikli çok çeşitli konuların tartışıldığı Havana Festivali'yle doruğa ulaşmıştır.

Dünyaturu

● **UNESCO** çerçevesinde toplanan uluslararası barış forumu Paris'te çalışmalarına devam ediyor. Forumda uluslararası güvenlik, silahsızlanma ve savaş tehlikesi sorunları görüşülüyor. Konuşmacılar, barışın toplumsal ilerlemenin temel ve vazgeçilmez öğesi olduğunu belirttiler ve Batı'da belirli silahsızlanma konusunda kararsız tutumları ve «Sovyet tehlikesi» masalı yaymaları kınandı.

● **SUUDİ ARABİSTAN** ve Birleşik Arap Emirliklerinin, önümüzdeki ay Venezuella'nın Başkenti Caracas'ta yapılacak Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü (OPEC) konferansında ham petrol fiyatlarının «makul bir ölçüde» arttırılmasını savunacakları bildirildi.

● **İSPANYA'dA ETA**'ya bağlı oldukları sanılan kişiler bir albayı ağır yaraladılar.

Fransa askeri harcamaları artırıyor

FRANSA Ulusal Meclisi 1980 mali yılı için askeri harcamaları onayladı. Kabul edilen tasarıya göre, gelecek yıl Fransa'nın yapacağı askeri harcamaların yüzde 14'ten fazla artacağı bildirildi.

● **AMERİKAN HAVAYOLLARINA** ait olan ve içinde 72 yolcusu ve 8 mürettebatı ile Chicago'dan Washington'a gitmekte olan bir uçağın kargo bölümünde ufak çapta bir bomba patladı. Washington'daki Dulles Havaalanına geri dönen uçaktaki yolcu ve personel hiçbir yara almadan uçaktan çıkartıldı.

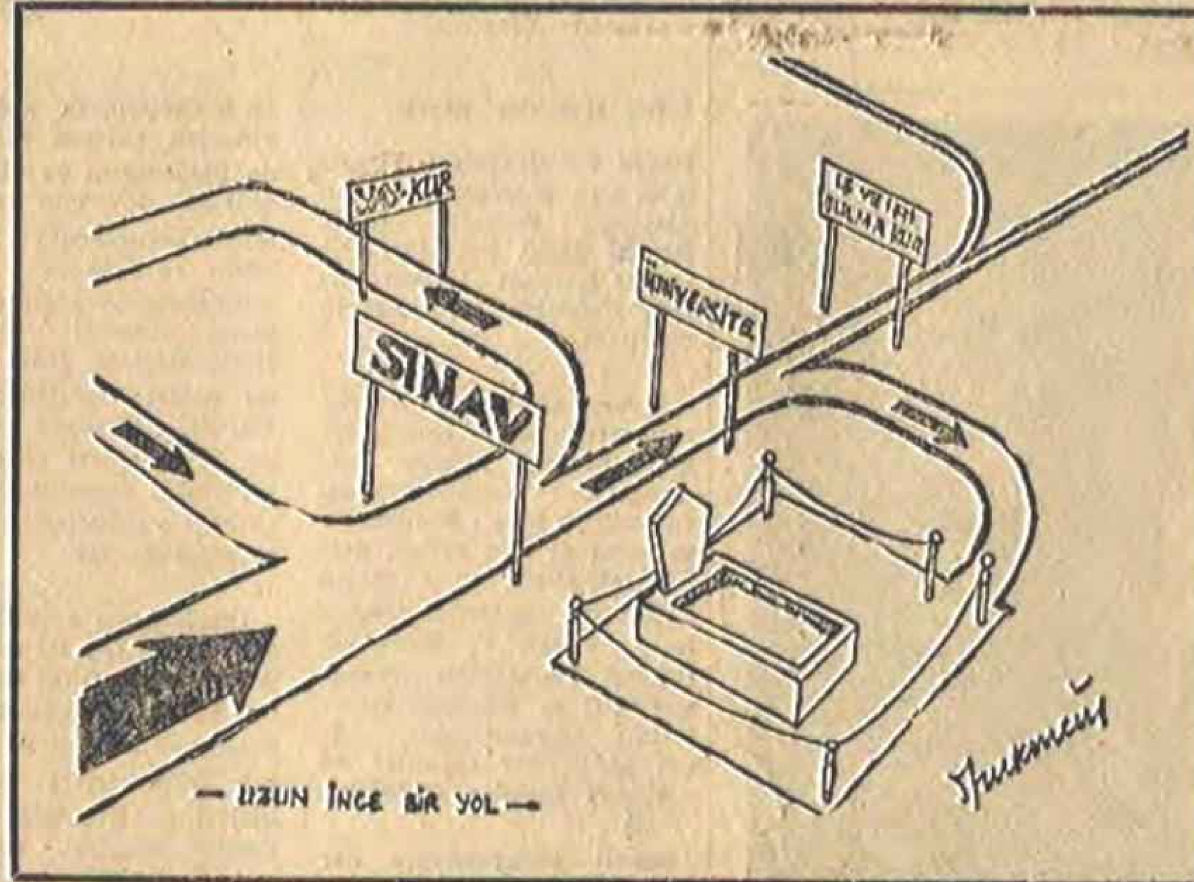
● **PAPALIK**'ta çalışan idari görevliler bir sendika kurdular. Hristiyan Katolik dünyasının merkezi olan ve Papa'nın ikamet yeri olan Vatikan'da çalışan 1500 kadar görevli, bir sendika kurdular.

● **LATİN AMERİKA** ülkelerini dolaşarak incelemelerde bulunan bir sosyalist enternasyonal heyeti, Şili hükümeti tarafından ülkeye sokulmadı.

'KİMSE AÇIKTA KALMAYACAK' ALDATMACASI YAY-KUR'A DAYANIYORDU

YAY-KUR NE İDİ, NE OLDU?..

- VELİLER, ÖĞRENCİLER, EĞİTİMCİLER, ÖĞRETMENLER YAY-KUR SAFSATASI İLE BİR KERE DAHA KANDIRILDIKLARINI ANLIYORLARDI
- "YÜKSEK ÖĞRENİM SEFERBERLİĞİNE BAŞLIYORUZ" DİYORDU MC HÜKÜMETİNİN MİLLİ EĞİTİM BAKANI ALİ NAİLİ ERDEM. VE EKLİYORDU: "BU YIL ÜNİVERSİTEYE GİRMEK İSTEYEN HİÇ KİMSE AÇIKTA KALMAYACAK» ELLERİNDEKİ SİHİRLİ LAMBA DA YAY-KUR'DU. TELEVİZYONA DAYALI BU EĞİTİM SİSTEMİ BUGÜN ARAP SAÇINA DÖNMÜŞ DURUMDA. "ARA İNSAN GÜCÜ YETİŞTİRECEK" DENİLEN YAY-KUR'UN BUGÜN ANKARA DIŞINDA BİR YETKİLİSİNİ BULAMAZSINIZ. İSTANBUL'DA ÖĞRENCİLERE KİTAP DAĞITILIYOR. AMA DEPO KİTAPLARLA DOLU. BU KİTAPLAR ÖĞRENCİLER TARAFINDAN ALINMAMIŞ KİTAPLAR.

YAY - KUR'un ne olduğunu bileniniz var mı? Bir eğitim kurumu olduğu su götürmez. Açılmış şekli de Yaygın Yüksek Öğretim Kurumu. Parlak, iddialı bir ad bu. Dört yıl önce, üniversiteye girecek olan binlerce öğrenciye sunulan bir yeni okul. Namı diğer açık üniversite. Damı yok, kapısı yok. Ama postacı var, televizyon var. Daha neler neler var. Teyp, otobüs, diya vb. vb. Tam bir «teknoloji harmanı.»

Bir konuda araştırma yapacak kişinin ciddi olması istenir. Belgeli, olayı tarihsel gelişimi içinde ele almak gerçekten de ciddi bir iştir. Ancak YAY-KUR konusunda işe ciddi başlanamıyor. Çünkü karşılaştıklarımız elde olmadan bizi ağırbaşlılıktan alıp götürüyor.

KİM YARATTI YAY-KUR'U?

YAY-KUR'un ebeveynleri şimdi yine iktidarda. İlk Ecevit hükümetinden sonra kurulan MC iktidarının Milli Eğitim Bakanı Ali Naili Erdem ve Amerika'da eğitim psikolojisi üzerine doktora yapmış ve eğitsel teknoloji alanında çalışmış Reha Oğuz Türkkan, Yaygın Yüksek Öğrenim Kurumu'nun sahipleridirler. Bu arada belirtelim; bir de Mektupla Öğrenim Kurumu var ki, bu, YAY-KUR'la karıştırılmamalı. Çünkü o işin babası, Birinci Ecevit hükümetinin Milli Eğitim Bakanı Mustafa Üstündağ'dır.

9 Kasım 1975 Cuma günü Milli Eğitim Bakanlığı'nın gazetecilerle dolmuş salonunda Bakan Ali Naili Erdem, şöyle diyordu:

Yüksek öğrenim seferberliğine başlıyoruz. Bu yıl üniversiteye girmek için başvuran hiç kimse açıkta kalmayacak.» Bu işi kotaracak Ala addin'in Lambası YAY-KUR'dan başkası değildi. «Açıkta kimse kalmayacak.» Bu sözleri Milli Eğitim Bakanlığı koltuğuna oturmuş her hevesli bakandan işittik. Hesap verme kaygısı olmayınca, bol keseden atmak da zor olmuyor.

NELER HEDEFLENİYORDU?

Analar, babalar, öğrenciler, eğitim uzmanları merak içindeydi. Ne menem bir şeydi bu YAY-KUR? Nasıl bir öğrenim uygulanacak, öğrenciler sınavlara nasıl gireceklerdi? Bu soruların kağıttaki yanıtı 17 Eylül 1975 tarihinde o zamanın YAY-KUR Genel Sekreteri Reha Oğuz Türkkan'ın hazırladığı raporda vardı. Raporda şöyle deniliyordu:

«1 — Açık öğretim bu yıl (1975) üniversiteye giremeyen 150 bin öğrenciye açık olacak.

2 — Sistemin temelini televizyon oluşturuyor.

3 — Açık öğretim yöntemi bir teknoloji harmanından oluşuyor. Televizyon, radyo, otobüsle eğitim, basılı yayınlar - yazışmalar, yüzyüze eğitim, uygulama ve laboratuvar.

4 — Öğrenci basılı yayınlarla beslenecek. Ödevini yapıp «danışman»ına gönderecek.

5 — Uzaktaki öğrenciye zaman zaman ucuz ders araçları gönderilecek. (Mikroskop, model, teyp, diya, vs.)

6 — Öğrenciler belirli zamanlarda biraraya gelerek yüzyüze eğitim görecek.

7 — Sömestr sonlarında uygulama, laboratuvar çalışmaları ve sınavlar yapılacak.

8 — Sınıf geçme yerine ders geçme uygulanacak.

9 — Öğrencilere «Türklük Kültürü» dersleri verilecek.

Amerika'da eğitim psikolojisi üzerine doktora yapmış Reha Oğuz Türkkan'ın kafasından geçen yukardaki parlak düşünceler, Türk eğitim sistemiyle bağdaşabilecek miydi? Bazı Batı ülkelerinin uyguladığı bu tür bir deneme Türkiye'nin özgül eğitim sistemince kabul edilecek ya da dışlanacak mıydı? Tüm bu sorulardan önce işe başlanırken «iyiniyet» sözkonusu muydu?

ANKARA DIŞINDA BİR YAY-KUR YETKİLİSİ BULAMAZSINIZ

Bir araştırma yaparken içinde yaşadığınız ilin yetkili mercilerine başvurursunuz değil mi? Alacağınız yanıtlar yazınızın boyutlanmasına yarayacaktır. Biz de YAY-KUR dizisi için en yetkili merci olarak gördüğümüz Milli Eğitim Müdürlüğü'ne başvurduk.

Milli Eğitim Müdürlüğü, YAY-KUR'la ilgili İstanbul'da bir Sekretarya bulunduğunu, bunu da Milli Eğitim Bakanlığı Ders Araçları Merkezinde görev yaptığını bildirdi.

«YAY-KUR'da kayıtlı öğrenci sayısı nedir ve kaç öğrenci bu kurumun mezunudur?

Milli Eğitim Müdürlüğü'ne ilettiğimiz sorular şöyleydi:

— Açık öğretimin sistemini televizyon oluşturuyordu. Ayrıca diğer teknik araçlar da bu konuda yardımcı olacaktı. Ülkemizin teknolojik düzeyini gözönünde bulundurarak soruyoruz:

Dört yıl içinde varolan teknolojimizden hangi boyutlarda yararlanılabilmiştir? Daha somut olarak televizyonla öğretim kaç ders günü sürmüştür?

Diğer teknik araçlardan yararlanma yöntemi nasıl olmuştur?

Soruyu kısaca toparlarsak, YAY-KUR'u hiç bilmeyen sıradan bir yurttaşa bu kurumun nasıl öğrenim gördüğünü anlatabilir miyiz?

— Mezun olan öğrenciler hangi alanlarda iş bulabilmektedirler?

— YAY-KUR'un öğretim görevlileri, diğer eğitim kurumlarımızın da görevlileri midir? Tek görevi YAY-KUR'da çalışmak olan öğretim görevlimiz var mıdır? Varsa sayıları nedir?»

Bu sorulara açık yanıt alacağımızı sanıyorduk. Öyle olmadı. Çünkü YAY-KUR'un İstanbul sorumlusu bu soruların yanıtını bilmiyordu. Bu onun kendi hatası değildi. Genel Müdürlük bilmiyordu. Yani Ankara'da bulunan YAY-KUR Genel Müdürlüğü ile şubeleri arasındaki ilişkiler tamamen kopuktu. Genel Müdürlük İstanbul'daki sekreterliğine sadece öğrencilerin gelip alabileceği kitapları gönderiyordu. İstanbul'da öğrencilere sadece kitap dağıtımı yapılıyor. İstanbul'un YAY-KUR bürosunda bir oda kitap var. Bu kitaplar, öğrenciler tarafından alınmamış olan kitaplar. Bu da İstanbul'da YAY-KUR'a ilgiyi gösterme bakımından ilginç.

Yukardaki sorularımızı okudunuz. İstanbul'daki YAY-KUR yetkilisinin bize verebildiği yanıtsa ancak şunlar olabildi:

YAY-KUR «ARA İNSAN GÜCÜ» YETİŞTİRECEKMİŞ...»

«Yaygın Yüksek Öğretim Kurumu'nun temel amacı lise ve dengi okulları bitirip Üniversitelerarası Seçme Sınavları sonunda bir yüksek öğretim kurumuna giremeyen veya girebildiği halde YAY-KUR'u tercih eden öğrencileri iki yıllık bir yüksek öğretimle «çeşitli alanlarda ülkenin ara insan gücü» ihtiyacını karşılayacak şekilde yetiştirmektedir.

Vereceğimiz cevaplar İstanbul ilinin çalışmalarını kapsamaktadır.

YAY-KUR Meslek Yüksek Okullarının birinci sınıflarına başvuran öğrencilerin tümü birinci yılını Açık Yüksek Okullarda tamamlamaktadır. İkinci yıllarını Örgün Meslek Yüksek Okullarına devam ederek tamamlıyorlar. Öğrencilerin mezuniyetlerini bildiren bilgiler Milli Eğitim Bakanlığı Yaygın Yüksek Öğretim Kurumu Örgün Yüksek Eğitim Dairesi Başkanlığından öğrenilebilir.

Yerine göre radyo ve TV'deki dersleri desteklemeye yarayan veya bu araçlardan yararlanamayan öğrencilerin temel ders aracı olan bu kitaplar, öğrencilere kayıt sırasında veya daha sonra Eğitim Araçları Merkezlerindeki kitap bürosu tarafından verilmiştir. Her öğrenciye her ders için kendisinin kitap, radyo ve televizyon derslerinden daha çok yararlanmasını sağlayacak «Öğrenci Çalışma Kılavuzları» verilmiştir.

İstihdam ve iş alanlarıyla ilgili araştırmalar yapılarak iş bulabilecekleri alanlar hakkında öğrencilere bilgi Bakanlığımız Yaygın Yüksek Öğrenim Kurumunca verilmektedir. Örgün öğretim kurumlarında ikinci yıllarını okuyarak ihtisasını öğrenmektedirler. YAY-KUR mezunlarına teknik hiyerarşide gerekli yeri sağlayacak yasa çalışmaları hakkındaki bilginin de bakanlığımız Yüksek Öğretim Kurumu Başkanlığı'ndan sorulması gerekmektedir.»

YAY-KUR'UN DÜZENİ ARAPSAÇINA DÖNMÜŞ

Biz ne sormuştuk; ne cevap aldık? Ancak burada hemen belirtelim ki yanıtı veren sorumlu değil muhatabımız. Çünkü o sorduğumuz soruların yanıtını gerçekten bilmiyor. İstanbul'daki sekreterlik, sadece kitap dağıtımı yapıyor ve sınavlar için merkezden gelen emirlere uyuyor. Kitap dağıtımı için sadece İstanbul'dan değil tüm Marmara bölgesinden sorumlu. YAY-KUR'la ilgili ana sorularımızın yanıtını bilemediğini söyleyen sözkonusu sorumlu. «Anadolu'nun da hiç bir yerinde bu soruların yanıtını bilen kimseyi bulamazsınız» diyor. Tam bir arapsaçına dönmüş YAY-KUR'un Türkiye'ye dağılım ağı.

YAY-KUR safsatası ortaya çıktığı zaman gazeteci Haluk Şahin'in yine gazetemizde yayınladığı dizisinde şöyle bir soru vardı: «YAY-KUR tılsımlı bir değnek midir, yoksa pahalı bir aldatmaca mıdır?» Evet, dört yıl sonra öğrenciler, veliler ve eğitim uzmanları kandırıldıklarını daha da net görebiliyorlar.

Meslek Yüksek Okulu mezunları ne yapıyor?

Genel Merkezi Kırıkkale'de olan Tüm Meslek Yüksek Okulu Mezunları Derneği var. Bu derneğin Genel Başkanı Cemal Şarkcoğlu ile Genel Sekreteri Oktay Kırlangıç'tan bir mektup aldık. Mektubun konusu Meslek Yüksek Okullarından mezun olanların sorunlarına ilişkin mektubu yayınlıyoruz:

«Bugüne kadar yurdumuzun çeşitli yerlerinde ve toplam (51) okulda. a) Teknik, b) Sosyal, c) Hayati Bilimler branşları olmak üzere üç dalda eleman yetiştirmektedir. Yeni açılan (ADALET MESLEK YÜKSEK OKULU)'nu da düşünürsek bu branşlar dörde çıkar.

Tüm sorunlarımızı iki grupta toplayabiliriz:

A) Yasa ve yönetmelik boşluğundan doğanlar,

B) Halen bir işte çalışanlar ve çalışmak için sıra bekleyenler.

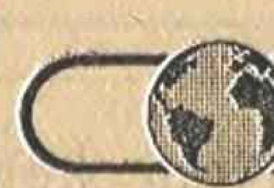
1 a) Meslek Yüksek Okullarının bir kuruluş kanunu yoktur. (Tekniker Okulu) gibi, «Bir kanun çerçevesinde (UNVAN'a ve STATÜ'ye) kavuşturulması gerekmektedir.

2 a) Üniversiteler yasası içersinde Meslek Yüksek Okullarına yer verilmemiştir. «Bir akademiye bağlanmamız ve lisans üstü eğitime devamın temini, meslekte ilerleme imkânı sağlanması bakımından uygun olmaktadır.»

3 a) Orta öğretimde kadrolu öğretmenlik verilmemektedir. «Bu formasyonun verilebilmesi için, gerekli eğitim noksanlıklarının giderilmesi gerekmektedir.»

1 b) İşte çalışanlar, çalışarak okumuşlardır (bir kısmı işçi, bir kısmı da memur). İşçi olarak çalışanlarını mesleğiyle uygun, saygın bir değerlendirmeye tâbi tutulması, işçinin en yüksek derecesinin verilmesi gerekir. Memur olarak çalışanlara ise; 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa ek 1897 sayılı yasanın 36. maddesi (A) bendinin (4) numaralı fıkrası gereğince; «Teknik Bölüm Mezunları, teknik hizmetler sınıfında çalıştırıldıkları takdirde, bir derece ilerden başlarlar ve devamla emsâli teknik personelin aldığı Teknik Personel Yan Ödemesi verilir, hükmü sarih olmasına rağmen, çeşitli KİT'de çalışan meslektaşlarımız bu hükümden faydalanamayıp, İdari Hizmetler sınıfında çalışanlarla eşdeğerde tutulmaktadır. Çıkacak olan 1979 Teknik Personel Yan Ödeme Kararnamesinde (UNVAN - STATÜ)'nün açıkça zikredilerek bu mağduriyetin giderilmesini uygun mütalâa etmekteyiz.

2 b) İşte çalışmayan meslektaşlarımız ise; (UNVAN - STATÜ)'nün olmayışı nedeniyle, Özel Sektörlerde branşlarıyla ilgili iş bulamamakta. Kendi imkân ve gayretleriyle iş bulsalar dahi, isimlerinin olmayışından yeterli bir çalışma yapamamaktalar. Devlet Sektöründe iş bulanların ise, intibakları yanlış yapılmakta ve yan ödemeleri asgari düzeyde ödenmekle mağduriyetlerine sebep olunmaktadır. Oysa ki, 657 sayılı kanun, çıktığı tarihteki meslek ve unvanları sayarken, benzeri emsâl olanların da aynı haklardan yararlanacağını açıkça ifade etmektedir.

DÜNYA BASININDAN SEÇMELER

Geçtiğimiz günlerde Japonya'da yapılan seçimlerden en başarılı çıkan Japonya Komünist Partisi oldu. İşçi sınıfının ve geniş emekçi yığınların çıkarlarını en ardıcıl savunan JKP, saylavlarını iki kattan fazla artırdı. «Horizont» Gazetesinin isteği üzerine JKP MK'nin yaptığı değerlendirmeyi sunuyoruz.

horizont

HORIZONT
- Haftalık dergi.
- Uluslararası Ekonomi ve Politika Enstitüsü yayını.
- Berlin'de yayınlanır.

Japonya KP seçim sonuçlarını değerlendirdi

«Önümüzdeki on yıl için önemli yönelimlere etki edecek olan Japonya'daki genel seçimlerden Japonya Komünist Partisi oldukça başarılı çıktı. Buna karşın Liberal Demokrat Parti parlamentoda çoğunluğu elden kaçırdı. Partimiz, seçimlerdeki başarımızda etkin olan sempatizanlarımıza, sempatizan örgütlerimize ve diğer seçmen kitlesine teşekkür eder.

LDP'nin «kararlı bir çoğunluk» amacıyla başlattığı seçim kampanyasına rağmen sonuçta saylavların çoğunluğunu kazanamadı. Gelir vergisinde yapılan artışlar, hizmetler vergisi ile ilgili problemler ve çeşitli skandallar altında ezilen LDP'in egemen çevrelere hizmet ve gerici politikasında kendini gösteren otoriter tutumuna seçimlerde halk büyük tepki göstermiştir.

Sağcı muhalefet partileri ise seçim kampanyası sırasında LDP hükümetinin politikasını desteklemedeki rollerini açığa çıkardılar. Yeni Liberal Klüp önemli sayıda sandalye kaybederken Komeito ve Demokratik Sosyalist Parti sandalye sayısını ancak bir miktar artırabildiler. Bu durum iki partinin seçim sırasında işbirliği yapmasından doğdu. Şu gerçek kendini belli etmiştir ki, bu partilerin gerici rolleri henüz halk önünde tümüyle açığa çıkmamıştır. Bir takım yanıltma manevralarıyla bunların ilerici partiler olarak ortaya çıkma imkânlarıysa oldukça sınırlıdır.

Sosyalist Parti 1976'daki durumuna göre daha az sandalye elde edebildi. Partimiz Sosyalist Partinin genel seçimlerden doğru dersler çıkardığını ve İlerici Birlik Cephesi sorununa olumlu bir yaklaşım getireceğini ümit ediyor.

Japonya Komünist Partisi, daha önce parlamentoya girmiş olan 19 saylavından başka 20 tane yeni saylavlık kazandı. Özellikle önemli olan, Osaka, Kyoto ve Wakayama'nın idari organlarına JKP tarafından önerilen tüm adayların seçilebilmiş olmasıdır. Bu da Kyoto seçim bölgesi için iki sandalyelik artış demektir. Böylece partimizin 41 saylavlığı kesinleşmiştir (İlerici Birliğin iki saylavı ile birlikte). Bir önceki seçimlere göre iki kat saylav sayısına ulaşarak tarihinde önemli bir rekor kıran partimizin politikasını ve geçen üç yıl içindeki parlamento dışı ve parlamento içi savaşımını halkımızın geniş kesimleri desteklemiştir. İlerici konumlardaki kararlı tutumumuz; Hükümet partisiyle belirli muhalefet partileri arasındaki gizli tertiplere karşı etkin mücadelemiz; halkımızın yaşam standardının, demokrasinin, barışın ve ülkenin bağımsızlığını savunma politikamız; Liberal Demokratların ve Ohira kabinesinin halk düşmanı politikasına kararlı olarak karşı çıkışımız; sağcı muhalefet partilerinin LDP'yi desteklemelerini kesinlikle eleştirmemiz ve halkımızın istemlerine cevap verecek ilerici bir Birlik Cephesinin kurulması için bıkmaksızın çağrıda bulunmamız kitleleri bilinçli bir şekilde partimize çekti. Partimizin sağladığı başarı ve sandalye sayısını iki katına çıkarması LDP nin halk düşmanı politikasına ve Ohira hükümetine atılan bir tokattır. Bu sonuç Japonya'nın politik hayatında tarihi bir olaydır.

Bu sonuçlarla yetinmeyecek olan Japonya Komünist Partisi, tüm insanlarımızın beklentilerini gerçekleştirmek için elinden gelen bütün gayreti gösterecektir. İlerici Birlik Cephesi'nin kurulması ve ulusal politikanın yenileştirilmesi için demokratik bir koalisyon hükümetinin gerçekleştirilmesi doğrultusunda parlamento içinde ve parlamento dışında tüm gücümüzle çalışmaya kararlıyız.»

PARTİLER	1972		1976		1979
Liberal Demokratik Parti	41.7	271	46,8	249	248
Japonya Sosyalist Partisi	20,6	118	21,9	123	107
Komeito	10,9	29	8,4	55	57
Demokratik Sosyalist Parti	6,2	19	6,9	29	35
Japonya Komünist Partisi	10,3	38	10,4	17	39
Yeni Liberal Klüp	4,1	14		17	4
Diğerleri	5,7		5,3	21	21

Bilimin ve bilim adamının toplumsal işlevi

Doç. Dr. Ataman TANGÖR
(Ege Üniversitesi Tıp Fak. Psikiyatri Kürsüsü)

—3—

Toplumsal bilincin bir şekli olan bilim -ya da bilimsel bilgi- ile üretici güçler arasındaki çelişki -ki bu çelişki toplumsal varoluşun nedenidir- bugüne dek salt yüzeysel bir ilişki biçiminde iken; bilimsel teknolojik devrim aşamasında maddi (üretici güçler) ile düşünsel güç yani bilimsel bilgi uyum içinde tek bir güç halinde birleşmiştir.

Yani böylece bilim artık doğrudan bir üretim gücü olarak devreye girmiş oluyordu. Ve insanın bu süreç içindeki dolaysız rolü sibernetik sistemlerle dolaylı bir biçime dönüşüyor, ancak üretimdeki etkinliği daha da artıyor ve böylece ortaya «Bilim-insan-teknik» üçlüsüne bağlı bütünleşmemiş bir sistem çıkmış oluyordu.

Bilimsel teknolojik devrim toplum içindeki insan kitlelerinin tümünü üretime çeker. Böylece insan faktörü artık yalnızca fizik güç olarak değil, düşünsel güç olarak da üretimde vardır ve olmak zorundadır. Bu zorunluluk yaygın ve geniş kitlelerde bilginin yoğunlaşmasını gerektirecektir. Bu ise yeni bir eğitim sistemi demektir. Yani eğitimde devrim. Böylece üretim - bilim - eğitim üçlüsü bilimsel teknolojik devrimin sacayağını oluşturur. Artık eğitim, üretimden kopuk içi kof bir öğreti mekanizması olmaktan çıkıp üretici güçlerle bütünleşmek durumundadır.

Görüldüğü gibi, tarihsel gelişim içinde bilimsel araştırmalar önce bir ayrıyış dönemine girmişler, doğa ve toplum gerçeklerini tek tek öğelerden yaklaşarak anlamaya çalışmışlardır. Çözümleme (analiz) dönemi de diyebileceğimiz bu ayrışmadan sonra bilim ve teknolojinin zorunlu - çağdaş birlikteliği bilimin bütünleşmesini yani sentezi dayatmıştır. 19. yüzyıl ortalarında Marks şöyle diyordu: «Doğa bilimleri zaman içinde insan bilimiyle bütünleşecek ve aynı şekilde insan bilimi de doğa bilimleriyle birleşecek; tek bir bilim haline dönüşeceklerdir.».

İnsanın kendisi ve çevresi konusunda edindiği bilgilerin giderek artışı onda, önce kendi düşünsel dünyasının gelişmesini sağlayacak, entellektüel, yaratıcı yeteneklerini mükemmelleştirecek ve ikinci olarak içinde yaşadığı koşulların daha insanca olması için çaba harcayacak ve son olarak da kendi biyolojik ve toplumsal doğasını düzeltmeye çalışacaktır. Bu ise ancak doğa bilimleri ile toplumsal bilimlerin tek bir bilim içinde sentezi ile olasıdır.

Günümüz kapitalist ülkelerinde bilimin gücü, özellikle özel kazanç ve çalışanın sömürülmesine dayanan üretim ilişkileri içinde üretici olma niteliğine kavuşamamıştır, ve toplumsal bağlantılardan kopuk bir hale dönüşmüştür. Bu durumda bilim daima teknik gelişimin gerisinde kalır. Bilim özellikle başta olmak üzere tüm gelişmiş kapitalist ülkelerde «sermayeyi yoğunlaştırma» ve «askerselleştirme» amacına yönelir. Sermayeyi yoğunlaştırma ve tekellerin denetimine sunmada bir araç olarak kullanılan bilim, reklamcılık ve kitle haberleşme aracılığı ile göz boyama işlevini görmektedir. Böylece halk kullandığı her şeyin kendi yararı için yapıldığını sanır.

BİLİMİN ASKERLEŞTİRİLMESİ

Bilimin askerselleştirilmesi ise yine özellikle ABD'de korkunç boyutlara ulaşmaktadır. Savaş malzemeleri araştırmalarına ayrılan para ABD'de 1940'da 50 milyon dolar iken 1945'de 600 milyon ve 1967'de 16 milyar dolara yükselmiştir. Sürekli bir «komünist saldırı» tehdidi ile kamuoyunu oyalamaya çalışan ABD ve diğer kapitalist ülkeler bu harcamaları mazur göstermeye çaba harcamaktadırlar. Devlet Bu harcamalara İngiltere'de yüzde 62 ve ABD'de yüzde 90 oranında katılmakta, yani emekçi halktan aldığı vergileri silah araştırmalarında kullanmaktadır.

ABD'de ve birçok kapitalist ülkede üniversiteler tekellerin kontrolündedir ve tekeller yönetim kurullarına hakimdirler. Rockefeller, Ford, Mellon gibi büyük tekeller yardım fonlarıyla üniversiteleri beslerler ve ancak kendi üretim alanlarında bilim yapılmasını sağlarlar. Buna karşı çıkan bilim adamlarının anlaşmalarını feshedebilecekleri gibi, isterlerse kendi istemleri doğrultusunda çalışanları da ihya ederler.

Kapitalist yolu kendine model almış diğer ülkelerde ise, kapitalizme bağımlılık askeri harcamaları o denli arttırmıştır ki, bazı ülkelerin (Türkiye'de olduğu gibi) bütçesinin yarısından fazlası askeri harcamalara gitmekte ve dolayısıyla bilime ayrılan pay, gülünç sayılara ulaşmaktadır. Bu ülkelerin bilim adamları tek tek ele alındıklarında habire çağdaş bilime ayak uydurma çabası içinde olmalarına karşın, bunu başaramamaktadırlar. Bu ülkeler ekonomik ve siyasal bağımsızlıklarını kazanmadıkça kendi ülkelerinin ve bilimin koşullarına uygun bilimsel araştırma yapmaları da son derece güçtür. Özellikle ağır sanayii gelişmemiş olan geri ülkelerin bilimsel potansiyelinin zayıflığı durumu daha da güçleştirmektedir.

Son birkaç yıl içinde bilimin kapitalist dünyada her şeye rağmen gelişmesi, bilim adamlarının hiç de az olmayan bir sayıda kapitalist tekellerin engellemelerine karşı koyan uğraşlarından kaynaklanmaktadır. Ayrıca özellikle SSCB başta olmak üzere sosyalist blok ile olan bilimsel ve teknolojik alış verişin hızlanması da kapitalist ülkelerdeki bilim adamlarının dünya görüşlerinin değişmesinde büyük etken olmuştur. Öte yandan, bu ülkelerde çalışan bilim adamlarının önemli bir bölümünün huzursuz olduğunu görüyoruz. ABD'li bilimci Thring şöyle diyor:

«Bilim adamı bilimin kötü uygulanışından giderek daha çok huzursuzluk duyuyor. Gürültü, hava kirliliği, su ve çevre kirlenmesi, doğal güzelliklerin tahrip edilmesi, yeraltı ve yerüstü kaynaklarının har vurulup harman savrulması bunlara örnektir. Daha da kötüsü bizim savaşlarda insanların kitlesel öldürülmesine ilişkin bulduğumuz «başarılı» yöntemler yerine, gelişmekte olan ülkelerde daha iyi yaşam koşulları yaratmamıza yönelik çabaların yapılamamasından kendimizi suçluyorum.»

Yine ABD'li bilim adamı Goldberg «Giderek artan üretim ve tüketimin toplumumuzu ve kurumlarını toplumsal, politik ve psikolojik bir bunalım içine ittiğini hergün biraz daha belirgin olarak görüyoruz» diyor. Ayrıca bir süre önce II. Dünya Savaşı sonunda Einstein'ın başını çektiği Pugwash hareketi ve Nobel ödülü sahibi Paulig hareketi bilim adamlarının anti-militarist, barıştan, silahsızlanmadan yana tavır koymaları bakımından çok önem taşır.

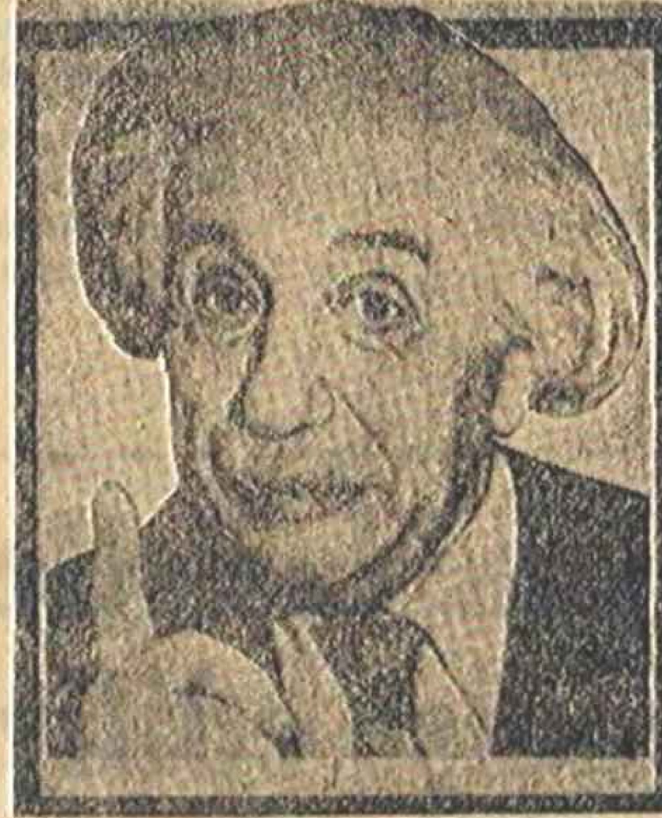
- Bilimsel teknolojik devrim toplum içindeki insan kitlelerinin tümünü üretime çeker. Böylece insan faktörü artık yalnızca fizik güç olarak değil, düşünsel güç olarak da üretimde vardır. Ve olmak zorundadır. Bu zorunluluk yaygın ve geniş kitlelerde bilginin yoğunlaştırılmasını gerektirecektir.
- Bilimin askerselleştirilmesi özellikle ABD'de korkunç boyutlara ulaşmaktadır. Sürekli bir «komünist saldırı» tehdidi altında kamuoyunu oyalamaya çalışan ABD ve diğer kapitalist ülkeler silahlanma harcamalarını mazur gösterme çabasındadırlar. Bu ülkelerde üniversiteler tekellerin kontrolündedir. Rockfeller, Ford, Mellon gibi büyük tekeller yardım fonlarıyla üniversiteleri beslerler ve ancak kendi üretim alanlarında bilim yapılmasını sağlarlar.
- Bilim adamının "özgürlüğü" aslında görece bir olaydır. Bilim, tarihin hiçbir döneminde özgür olamamıştır. Ancak, rekabetçi kapitalist dönemde görece bir özgürlükten sözedilir. Ne var ki, bu özgürlük artık insanlığın ilerlemesinin yeni bir boyutu olan bilimsel teknolojik devrim çağında üretimle tamamen ters düşen bir konuma ulaşmıştır. Günümüzde artık odasına kapanıp dilediğince araştırma yapan "özgür" bilim adamına yer yoktur. Günümüzde teknolojik bilimi denetimleri altında tutan dev tekellerden bağımsız bir bilim adamından söz etmek olanaksızdır.

Tekellerin yararına bilim mi? İnsanlığın yararına bilim mi?

Marks

Marks 19. yüzyıl ortalarında şöyle diyordu: "Doğa bilimleri zaman içinde insan bilimiyle bütünleşerek ve aynı şekilde insan bilimi de doğa bilimleriyle birleşerek; tek bir bilim haline dönüşeceklerdir."

Einstein

Einstein ünlü «izafiyet» kuramı ile dünyada yankılar uyandırırken gerçek bir bilim adamı olduğunu da kanıtlıyordu. Dünyada çok sayıda bilim adamının içinden militarizme, silahlanmaya karşı çıkan, Rosenberg'ler'in idam kararını protesto eden bir Einstein çıkıyordu.

BURJUVA BİLİMİNDE KRİZ

Yani kısaca, bugün burjuva biliminde bir krizden söz etmek olasıdır. Bu toplumlarda bilim artık insanları doğadan koparmakta onları bir çıkmaz sokağa götürmektedir. Husserl ve izleyicileri gibi batı düşünürleri insanın özünün temelde doğaya bağlı olduğunu, oysa kendisinin yabancı ve düşmanca bir dünyaya itilmekte olduklarını iddia ederler. Bu sava göre bilim ancak insanın dış dünyayı daha iyi tanımasına izin verir, fakat onun bu çıkmazdan kurtulmasına yaramaz. Bu görüşü savunan burjuva ideologları tekellerin bilime el attıklarını, teknolojiyi bilimi ve insanı kendi istemleri doğrultusunda yönettiklerini ve asıl «doğaya yabancı güçler»in bu tekeller olduğunu görmezler, görmezden gelirler veya görmek istemezler. Doğal olarak bilimdeki bu kriz kapitalist ülkelerde eğitimde de bir kriz doğuracaktır. Yalnızca elit (seçkin) bir kitleye seslenen burjuva eğitiminin kendisinden beklenen toplumsal işlevinden çok uzaklardadır, ve onunla çelişir. Burjuva ideologları eğitimdeki bu krizin farkındadırlar ancak onlar hemen tüm dünyayı ve çağımızı ilgilendiren yaygın bir olgu olarak kabul ederler. Oysa burada sözü edilen kriz toplumun gelişimine ilerlemesine engel olan bir durumu anlatmaktadır. Yani, bir yanda toplumu daha ileri götürecek olan bilimsel - teknoloçik gelişme öte yanda buna ayak uyduramayan ve engelleyen burjuva bilim ve eğitim anlayışı.

Burjuva eğitimcileri bu krizin sınıfsal çelişkilerin keskinleşmesinden kaynaklandığını görmezler, göstermezler. Onlara göre bu krizin nedeni okul ve okuma çağına varmış olan çocukların sayısındaki aşırı artış, yani «nüfus patlaması»dır.

Sosyalist ülkelerde üretim araçlarının bir avuç tekelin elinden alınarak tüm topluma mal edilmesi sonucunda üretim toplumun gereksinimlerine uygun bir yönelim almış, bilim-teknoloji - eğitim işbirliği uyumu sağlanmıştır. Küçük bir azınlığın yerine tüm insanlığın zihinsel gücünün seferber edilmesi bir kez başladığında, bu uygulama artık bir tek ülkeye değil tüm dünyaya mal olma yoluna girmiştir. Batının bilim dünyası bu gelişmeden endişe duymakta, erkin ellerinden gittiği duygusuna kapılmakta ve bunun sonucunda şu soruları yöneltmektedirler: Bilimsel örgütlenme bilimin ilerlemesi için gerekli olan özgürlüğe ters düşmez mi?

BİLİM ADAMININ ÖZGÜRLÜĞÜ SORUNU

Bilim adamının özgürlüğü aslında görece bir olaydır. Bilim, tarihin hiçbir döneminde gerçekten özgür olmamıştır. Ancak rekabetçi-yarışmacı kapitalist dönemde görece bir özgürlük kazanmıştır. Ne var ki bu özgürlük artık insanlığın ilerlemesinin yeni bir boyutu olan bilimsel teknolojik devrim çağında üretimle tamamen ters düşen bir konuma ulaşmıştır.

Günümüzde artık odasına kapanıp dilediğince araştırma yapan «özgür» bilim adamına yer yoktur. Bu tip bilim adamı sanayi devrimi öncesi insanın karanlıktan çıkıp kurtulmasına önemli ölçüde hizmet etmiştir kuşkusuz. Ancak günümüzde teknolojik bilimin onda dokuzunu denetimleri altında tutan dev tekellerden, ya da onların denetiminden bağımsız, özgür bilim ve bilim adamından söz etmek olanaksızdır.

Bugün bilim adamının önünde iki yol duruyor: İnsanlıktan yana mı, yoksa insanlığa karşı mı bir bilim istiyouz? İşte bilimle siyaseti karıştırmamak gerektiğini savunan sözüm ona «özgür» bilim adamlarına sorulması gereken bir soru Kapitalist dünyanın yüzde 90'ına yakın bir bölümü askerselleştirilmiş teknolojisinin bilim adamlarının artık kafalarını «özgür» yuvalarından çıkarıp çevrelerine bir göz atmaları dönemi gelmiş ve geçmektedir: Einstein'lar, Rosenberg'ler, Curie'ler, Oppenheimer'ler, Paulig'ler ve daha niceleri gibi. Dünya barış güçlerini bir araya toplayan Dünya Barış Komitesi'nin kuruculuğunun Piere Joliot Curie gibi bir bilim adamına nasip olması bir rastlantı değildir. Çünkü insanın üretimle olan ilişkilerini ayarlayan dünya siyasetinden, karşılıklı güçler dengesinden, habersiz bir bilim adamı her şeyden önce kendi uğraş alanının farkında değildir. Bu uğraş alanı içinde kimlere hizmet ettiğinin bilincinde değildir.

Bugün sosyalist dünyanın bilim adamı şu soruları yanıtlamak durumundadır: İnsanlığı ve onun gereksinimlerini daha ileriye götürebilmem için elimde ne gibi olanaklar vardır ve olmalıdır?» İlk bakışta yanıtlanması basit gibi görünen bu soru aslında iktisatçıların, toplumbilimcilerin ve psikologların da içinde bulunduğu çok geniş, planlı ve örgütlü bir işbirliğini gerektirmektedir; toplumsal üretimin dinamik ve uyumlu bir gelişimi için halkın maddesel ve kültürel olanaklarının arttırılması ve onun hızlanan bilimsel-teknik ilerlemeye ayak uydurabilmesi, tüm üretim dallarındaki işin niteliğinin en üst düzeye ulaşabilmesinin gerçekleşmesi işte bu planlı programlı, örgütlü işbirliğine bağlıdır.

— BİTTİ —

tırmık

AYDIN ENGİN

Gene görüşeceğiz

Komando Refeaddin'in bir diyet borcu nedeniyle Genel Müdürlüğe getirildiği öne sürüldü

Gençlik ve Spor Bakanı Talat Asal

● 2. MC döneminde Demirel'e yazdığı bir mektupla MHP'lilerin İzmir Fariş'te haraç topladığını ve terör estirdiğini, AP'lilere bile baskı yaptıklarını ve gerekli önlemlerin alınmasını isteyen yeni Gençlik ve Spor Bakanı Talat Asal'ın BTGM'ne "Komando Refeaddin"i getirmesi eleştirildi. Genel Müdürlüğün böylece tekrar büyük kulüpler egemenliğine terk edileceği ve faşistlerin karargâhına döneceği söyleniyor

● 2. MC Hükümeti döneminde BTGM'lüğü yaptığı süre içinde eylemleri nedeniyle "Komando Refeaddin" adı takılan yeni Genel Müdür, görevden alınınca "Ben MHP'li değil, sadık bir AP'liyim" demişti. Hakkında bu demeç nedeniyle soruşturma açılınca "Ben böyle bir şey demedim" şeklinde savunma yapmıştı

1978 Ocak ayında görevinden alınan Refeaddin Şahin, 22 ay içinde kendi yerine atanan 5 genel müdürden sonra tekrar Beden Terbiyesi Genel Müdürü oldu

Beden Terbiyesi'nin yine faşistlerin yatağı olmasından endişe ediliyor

Ankara, (Politika) — 31 Ocak 1978'de görevinden alınan Refeaddin Şahin'in, 22 ay içinde kendisinin yerine getirilen 5 Genel Müdürden sonra 2. kez Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğüne getirilmesi ilerici spor çevrelerinde büyük tepki doğurdu.

41 yıllık Beden Terbiyesine 33. cü Genel Müdür olarak atanan ve «komando Refeaddin» olarak anılan yeni Genel Müdür, 22 ay önce görevinden alındığında gazetelere «ben MHP'li değil, sadık bir AP'liyim» şeklinde açıklama yapmış, bunun üzerine hakkında soruşturma açılınca «ben böyle bir açıklama yapmadım» diyerek savunma yapmışdı.

2. MC hükümeti döneminde Demirel'e yazdığı bir mektupla faşistlerin baskılarından yakınan ve İzmir Tariş'te MHP'lilerin haraç topladığını, terör estirdiğini ve AP'lilerin bile baskı altında tutulduğu, bu nedenle gerekli önlemlerin alınmasını isteyen yeni Gençlik ve Spor Bakanı Talat Asal'ın, bu tavrına karşın Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğüne tekrar «komando» Refeaddin Şahin'i ataması eleştirildi. Spor çevreleri bu atama kararını Bakan Asal'ın ilk olumsuz ve talihsiz atama kararı olarak nitelediler.

Öte yandan Genel Müdürlüğe vekaleten atanan Refeaddin'in oto yedek parçası bayiliği yaptığı bu nedenle atamasının yasal olmadığı ileri sürülürken, bir kısım çevrelerce ise, Refeaddin'in bunu «kılıfına uydurabileceği» söylendi.

Refeaddin Şahin'in Genel Müdür olarak atanmasına tepkiler sürerken siyasi çevreler bu atamanın Asal'ın isteği dışında bir dayatma ile yapıldığını, «komando Refeaddin»in Günay Yalım'ın CHP'den AP'ye transferinde etkin rol oynaması nedeni ile «diyet olarak» bu göreve getirildiğini öne sürdüler.

Refeaddin Şahin'in yerine yeni bir Genel Müdür ataması yapılmadığı takdirde spor örgütlerinin tekrar faşistlerin karargahı haline dönüşeceği, ve gene eski dönemlerde olduğu gibi spor yönetiminin büyük kulüplerin etkisine bırakılacağı sanılmakta.

● Refeaddin Şahin'in Genel Müdür olarak alanmasına tepkiler sürerken siyasi çevreler bu alamanın Asal'ın isteği dışında bir dayatma ile yapıldığını, "Komando Refeaddin"in Günay Yalım'ın CHP'den AP'ye transferinde etkin rol oynaması nedeni ile "diyet olarak" bu göreve getirildiğini öne sürdüler

REFEADDİN ŞAHİN

KISA..KISA..

Yapımı «yılan hikayesine» dönen velodrom 11 yıl sonra tamamlandı. Fotoğrafta yapımı yılan hikayesine dönen ve inşaatı başlandıktan 11 yıl sonra tamamlanarak hizmete sokulan velodrom görülüyor.

● **ULUSLARARASI ARENADA 1201 MADALYA**
Uluslararası arenalarda bugüne değin 1201 madalya toplayabildik. Beden Terbiyesi Basın ve Halkla İlişkiler danışmanlığınca yapılan araştırmaların sonuçlarına göre elde edilen bu rakamın 383 altın, 372 gümüş, 446'sı bronz madalyadan oluşuyor...

● **NİŞ'İN İSTİFASI GENE GÜNDEMDE**
Bursaspor - Galatasaray maçının devre arasında kulüp başkanı Kurtçu ile tartışarak Bursa'dan ayrılan Niş'in durumu güncelliğini koruyor. Niş'in Bursaspor'dan ayrılarak Fenerbahçe'yle anlaşacağı söylentileri gene yoğunlaştı. Bursaspor'un ise Ömeragiç'in peşine düştüğü öğrenildi...

● **İLGİN, KILCI'YI KORUDU!..**
Yeni müsteşar Bilgin görevden alınan Kılcı'nın esas kadrosu olan 4. derecenin 2. kademesine indirilmesine karşı çıktı. Bilgin bu konuda «Devletin müsteşarlığını yapmış olan bir kişinin şube müdürü yapılması hoş görüyle karşılanamaz» dedi.

● **ŞAHİN DE 5530 YASILI YASADAN YAKINDI**
Beden Terbiyesi Genel Müdür Vekilliğine atanan Refeaddin Şahin «5530 sayılı Beden Terbiyesi Yasası günümüz koşullarına göre yeniden ele alınmalıdır» dedi.

● **FENERBAHÇE GALATA'YLA OYNUYOR**
Ulusal maç nedeniyle verilen aradan yararlanan Fenerbahçe bugün Galata'yla bir antrenman maçı yapacaktır. Karşılaşma saat 14.30'da başlayacak.

● **HALTER BİRİNCİLİĞİ ANKARA'DA YAPILIYOR**
Kulüplerarası Gençler Türkiye Halter Birinciliği bugün 20 kulüp sporcularının katılımıyla Ankara'da Ankara 19 Mayıs Gençlik ve Spor Akademisi salonunda başlayacak...

at yarışları

ALEV ANAKÖK

1. KOŞU: F: Kung Fu, P: Sibelhan, S: Zübeyda
2. KOŞU: F: Önder, P: Nevin, S: Ahsen
3. KOŞU: F: Babakura, P: Neda, P: Ting, S: Safinaz
4. KOŞU: F: Çevikhan, P: Karakız, P: Serdar, S: Keskin
5. KOŞU: F: Camra, P: Hızır, P: Sülo, S: Cüneyt
6. KOŞU: F: Ali, P: Kostak, P: Duvak, S: Tarabya
7. KOŞU: F: Pike Hakan, P: Ramat, P: Hingh Society, S: Blue Bird
8. KOŞU: F: Kopuk, P: Seyhan, P: Elazığ, S: Nihan.

Kanada'da profesyonel futbol ligi kuruluyor

Dış Haberler Servisi — Kanada Futbol Federasyonu profesyonel futbol ligi'nin 1980 yılında kurulacağını açıkladı. Kuzey Amerika futbol liginde Vancouver ve Toronto Metros takımlarının kazandıkları başarı sonucunda böyle bir karar alındığını belirten Futbol Federasyonu Başkanı Al Bruner, 1980 yılında 8 ya da 10 takımdan kurulu futbol liginin başlayacağını açıkladı. Bruner Kanada'nın 1982 yılında yapılacak Dünya Futbol Şampiyonasına da katılmayı hedeflediğini belirtti. Bruner Toronto, Edmonton ve Calgary bölgelerinde profesyonel takımların hazır olduğunu, Montreal, Hamilton ve Winnipeg bölgelerinde ise kurulmakta olduğunu açıkladı ve geri kalan takımların Regina, Ottawa ve henüz belirlenmeyen iki bölgede yapılacak turnuvalar sonucunda ortaya çıkacağını söyledi.

Sebastian Coe İngiltere'de yılın sporcusu seçildi

Londra — 1979 yılında üç dünya rekoruna birden sahip olan orta mesafe koşucusu Sebastian Coe, İngiliz spor yazarlarınca «Yılın Sporcusu» seçildi.

Coe, 42 gün içinde bir mil, 1500 metre ve 800 metrede üç dünya rekorunu birden tesis etti.

Spor yazarlarının anketinde Coe, 340 oy toplarken, Kriketçi İan Botham'a 59 oy çıktı. Üçüncülüğü 43 oyla futbolcu Kevin Keegan kazandı.

Bırakalım çocuklarımız oynasınlar

YAZAN: OLCAY GEGEOĞLU
(Beden Eğitimi Öğretmeni)

Bedensel ve ruhsal yönden insanın eğitilmesi kaçınılmaz bir olgu olup, insanlık tarihi kadar eskidir.

Her toplumda üretim ilişkileri doğrultusunda kişilerin edilgen kılınması için değişik eğitim biçimlerinin amaçlandığını gözlemekteyiz.

Amaçları ne olursa olsun, bütünsel olarak ele alınmayan her eğitimin eksik kaldığı ve amaçlarına ulaşamayacağı görüşüne «insan bir bütündür» savıyla herkes katılmaktadır.

Bugüne değin düşünsel olarak geçerlilik kazanan bu sav uygulamada daima eksik kalmış ve günümüz ülkesinde eksik eğitim süzgecinden geçen insan modelleri çizer duruma gelmişiz.

Kişinin bilgi ve beceri düzeyini yükseltmek, onun yeteneklerini nesnel hale getirmeye, dış dünyasıyla uyumunu sağlamaya yetmez. Bilinmelidir ki onun eğitilmesi gereken düşünce ve algılama yetisiyle birlikte, bedensel ve ruhsal yapısı da bulunmaktadır. Bedensel ve ruhsal eğitimin somut olarak gerçekleştirilebilinmesi için de başvurulacak en iyi araç HAREKET ve Oyun'dur.

Bizdeki eğitim terminolojisinde **BEDEN EĞİTİMİ** olarak adlandırılan bu eğitim, yadsınamayacak kadar büyük bir önemi olmasına karşın, üzülerek belirtelim ki tam bir devlet politikası durumuna getirilememiştir.

Yalnız Silahlı Kuvvetlerimizle, ilk ve orta dereceli öğrenim kurumlarına sokabildiğimiz beden eğitimi, ilk ve orta dereceli okullarımızda da göstermelik olarak kalmıştır. Toplumun diğer katmanları 3530 sayılı B.T.G.M. yasasıyla kulüp bünyelerinde aktif kılınması amaçlanmışken; sosyal-ekonomik ve bilimsel gelişme sonucu sporda yarışma ve rekabet ideolojisi hakim duruma gelmiş giderek rekor ve şampiyonluk «tam gün» çalışmayı zorunlu kılmıştır. Bu haliyle amaçları «spor yapmak» olan kulüplerin bünyelerinde toplumun her kesimini yoğunlaştırmak demek, toplumu yarışma ve rekabet ideolojisiyle özdeşleştirmek demektir. Sporun insan organizmasında yaptığı yıpratmayı gözönüne alırsak; ikinci bir verim gücünü gerektiren bu uğraş, bizi yanlışlığa, çıkmaza götürecektir. Böylece amacı özgür ve eğitilmiş insan yetiştirmek olması gereken devlet ister istemez GLADYATÖRLER yetiştirir olacaktır.

Spor yadsınamayacak kadar büyük bir olgu, bir tez olduğuna göre eğitim açısından devletin yapması gereken bir antitez geliştirmek ve bunu devlet politikası durumuna getirmektir. Bu antitezinde adı beden eğitimi veya «BEDENSEL KÜLTÜR ETKİNLİKLERİ»dir.

Ülkemizdeki çarpık sanayi ve hızlı kentleşme sürecinin ortaya koyduğu bir gerçek de oyun ve hareket alanlarının, yeşil sahaların daraldığıdır. Bu durumda alınacak önlemler çok hızlı uygulamaya konulmalıdır. Zaten Anayasa'nın 49. mad. «Devlet herkesin beden ve ruh sağlığı içinde yaşayabilmesi için gerekli olan önlemlerin alınmasını sağlamak zorundadır...» der. Fakat uygulamaya baktığımızda, yasal zorunluluğa rağmen Milli Eğitim kurumlarında, işçi kesimlerinde, cezaevlerinde, köylerde, toplumun her kesiminde bu olaya rastlamak olası değildir. En çok önemsenmiş görünen Milli Eğitimde bile ilkokul ve orta dereceli okullarda tesis ve malzeme sayısı yazılamayacak kadar yetersizdir. Eğitici eleman sayısı ise 2430 olup; bunun 1537 tanesi ilkokullarda beden eğitimi öğretmenidir ve 21 günlük iki kurstan geçirilmiştir. Geri kalan 893 beden eğitimi öğretmeni ise (1) yukarıda bahsettiğimiz araç-gereç ve saha yetersizliğinden, haftada 40 dk. olan ders süresi içersinde amaca uygun eğitim yapamamaktadır. Ayrıca bunlar okullararası karşılaşmalarla körüklenip spora yöneltilmiş, asıl beden eğitimi öğretmenliği görevlerinden verimsellik elde edilemez duruma getirilmiştir. Okul ve öğrenci sayısıyla orantıladığımızda da buralarda da beden eğitimi olgusunun varlığını kabul etmek olanaksızdır.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

A) Gençlik ve Spor Bakanlığı adı değiştirilerek Spor ve Bedensel Kültür Etkinlikleri Bakanlığı olmalıdır.

B) Gerek kamulaştırma ile gerekse belediye ve hazine malı topraklara da -bilhassa yeni yerleşme bölgelerinde- oyun ve hareket alanları oluşturulmalıdır. Yeşil alanlar arttırılarak oyun parkları kurulmalı, okul saha ve bahçelerinden çok yönlü yararlanılmalıdır.

Bunun için igili tüm bakanlık ve kuruluşlarla ortaklaşa oluşturulacak bir kurulun yönetimiyle koordinasyon sağlanmalıdır.

C) Yalnız okullar için değil, tüm toplumun harekete geçirilmesi için oluşturulacak oyun ve hareket alanlarında görev yapacak yeterli teknik ve eğitici kadronun yetiştirilmesi. Animatörlerin yanında kısa süreli kurslarla lise mezunu gençlerle, okullardaki öğretmenlerden ve ilgili teknik kadrolardan fazla mesai ile yararlanmak olasıdır. (Bunlar içinde kurslar zorunlu olmalıdır).

D) Tüm bu organizasyonun yürütülmesinde, eğitici kadroların denetimi ve görevinde, spor akademileri mezunları ile beden eğitimi öğretmenlerinden yararlanılmalıdır.

E) 3530 sayılı yasa kaldırılarak onun yerine daha çağdaş, gerçekçi bir yasa getirilmelidir.

F) Toplumun bu yönde edilgen kılınması için basın, TRT ve benzeri kuruluşlarla işbirliği yapılmalıdır.

Bırakalım çocuklarımızı oynasınlar. Gelin insanlarımızı hareketsizlikten ve bu eğitimsizlikten bir an önce kurtaralım. Yarınlar da geçmişte kalacaktır. Bu sorunlarımıza hızla büyüteçle bakıp çözümler getirmek zorundayız. Unutmayalım ki geçmişte kalacak bu yarınları arayıp çok ah! lar Vah! lar çekebiliriz. İş işten geçtikten sonra.

(1) 4. 5 Yıllık Kalkınma Planı Spor ve Beden Eğitimi Özel İhtisas Raporu

Maçka'daki Olimpik Tesis için spor basını ne dedi?

ÖNERİLERİMİZ

Maçkadaki tesisler;
a) Yüzme eğitim merkezi
b) Değişik spor branşlarının ulusal kamp merkezi
c) Sporcu ve halk sağlığı enstitüsü
d) Sportif hareketsizlik sonucu oluşan sakatlıkların tedavi merkezi
e) Su sporları araştırma merkezi
f) Fizik tedavi merkezi
g) Antrenör, ihtisas elemanı, masör, eğitme merkezi
Olarak kullanılabilir.

Belediye arsası üzerine, Beden Terbiyesi'nce yapıldıktan sonra karşılıksız olarak kullanımı Türkiye Spor Yazarları Derneği'ne bırakılan Maçka'daki Olimpik havuzlu tesislerin Spor Akademilerine devredilmesi doğrultusundaki önerilerimiz konusunda spor yazarları görüşlerini açıkladılar.

Gazetemizin sorularını yanıtlayan spor yazarları şunları söylediler:

● **Necmi TANYOLAÇ**

Önerilerinize genelde katılıyorum. Sporumuzun böylesine bir eğitim ünitesine ihtiyacı vardır. Ancak bu tesis önerilerinizi yerine getirecek kapasiteye sahip değildir. Örneğin Ali Sami Yen ve İnönü Stadı altında sözü edilen hizmetlerin üretilmesi mümkündür. Zaten Spor Akademisi Başkanı Kut Sarpyener daha önce bu konuda girişimlerde bulunmuştu. Ancak nedense başarıya ulaşamamıştı.» dedi.

Maçka'daki tesislerin Spor Yazarları Derneği'nce gençlerin ve sporcuların hizmetine sunulacağını umuyorum. Sanırım havuz tüm spor karşılaşmalarına açılacaktır.»

● **Abdulkadir YÜCELMAN**

«Türkiye Spor Yazarları Derneği Eğitim Sekreterliği görevinde bulunduğum dönemde Yönetim Kuruluna sizin önerilerinize yaklaşık bir öneri demeti sunmuştum. Akademi Başkanı Kut Sarpyener'le de Sağlık ve Eğitim Merkezi konusunda görüş birliğine varmıştık. Sarpyener bu konuda değişik ünitelerden oluşan bir kurulu görevlendirecekti. Ancak müteahit görevde bulunduğum dönemde binayı tamamlamadı. Son durumun ne olduğunu bilemiyorum. Fakat bina önerilerinizi gerçekleştirecek kapasitededir. Tesis başlangıçta eksik olarak planlanmıştı.

(Devamı 7. Sayfada)

Günün programı

TÜRKİYE DEPLASMANLI VOLEYBOL LİGİ

Ankara:
13.30 SSK - Vinylex
İstanbul:
13.30 Taçspor - Yenişehir
15.00 Altınyurt - M. Gücü
Mersin:
18.30 G. Sanayi - G. Saray

TÜRKİYE DEPLASMANLI BASKETBOL LİGLERİ

Ankara:
(Atatürk Spor Sarayı)
14.30 MTA - Ankaragücü
16.00 Yenişehir - E. Pilsen
17.30 Z. Fakültesi - G. Saray
İstanbul:
(Anadolu Spor Sitesi Salonu)
17.30 Taçspor - Fenerbahçe
İzmir:
(Atatürk Spor Salonu)
17.30 Karşıyaka - Beşiktaş
Bursa:
(Atatürk Spor Sarayı)
16.00 Tofaş - Eczacıbaşı
Adana:
(Polis Okulu Spor Salonu)
16.00 G. Sanayi-Schweeppes

TÜRKİYE 2. VE 3. LİG KARŞILAŞMALARI

İkinci Lig (A) Grubu
Ankara'da:
Ankara D.S. - Boluspor
Üçüncü Lig (B) Grubu
İstanbul'da:
Karagümrük - Alibeyköy
İzmir'de:
Karşıyaka - Kütahyaspor
İzmirspor - Yeşilova

Sümer, Giresun'a teknik direktör olacağı söylentilerini yalanladı

Trabzon (A.A.) — Geçen sezon Trabzonspor'u lig şampiyonu yapmayı başaran ve bu sezon yine Trabzonspor'da altyapı teknik direktörlük görevini üstlenen Özkan Sümer son günlerde Giresunspor'a teknik direktör olacağı yolundaki söylentilerin yoğunlaşması üzerine bir açıklama yaptı ve «Bu haberler doğru değildir» dedi.

Şu anda Trabzonspor altyapı teknik direktörü olarak görev yaptığını ve amacının Trabzonspor'a ve Türkiye futboluna yeni değerler kazandırmak olduğunu belirten Özkan Sümer, her teknik adamın bazı teklifler alabileceğini hatırlattı ve bunun o teklifi kabul edildiği şekline getirilmemesini istedi.

Dünkü olaylarda 3 kişi daha öldürüldü

HABER MERKEZİ

Zeytinburnu'nda iki ayrı olayda aynı kişilerce yaylım ateşine tutulan iki kişiden biri öldü diğeri ise yaralandı. Dün sabah saat 10.00 sıralarında Şabanağa Güneş Sineması önünde yürümekte olan Cemal Vatansever isimli şahıs 34 UT 480 plakalı bir otomobilden açılan ateş sonucu olay yerinde öldü. Saldırganlar olay yerinden kaçarken 300 metre ileride yine yolda yürümekte olan Süleyman Çevre isimli bir başka şahsı daha yaylım ateşine tutarak sol bacağından yaralayarak kaçtılar. Yaralı Yedikule Ermeni Hastanesi'nde tedavi altına alındı.

MUŞ'TA

● Bulanık ilköğretim müdürünün eşi kimliği belirlenemeyen bir kişi tarafından öldürüldü.

Emniyet yetkililerinden edinilen bilgiye göre Bulanık ilköğretim müdürünün eşi Zehra Bektaş önceki gece saat 02.30 sıralarında evine giren kimliği belirsiz bir kişinin saldırısına uğradı. Zehra Bektaş, saldırgana müdahalesi sırasında tabanca ile vurularak hayatını kaybetti.

GAZİANTEP'TE

● Önceki gün evinden hastaneye giderken henüz kimliği bilinmeyen bir kişi tarafından kurşunlanarak öldürülen Dr. Orhan Özbay'ın katilinin bulunması için meslektaşları bir milyon liralık bir ödül koydular.

Ödülün konulmasını basın toplantısı ile açıklayan hekimler Devlet Hastanesi'nde acil servis dışında öteki hizmetlerin görülmediğini, özel olarak çalışan doktorlar ise muayenehanelerini açmadıklarını bildirdiler. Doktorlar, meslektaşlarının katilleri bulununcaya kadar direnişlerini sürdüreceklerini ifade ettiler.

İZMİR'DE

● Açığa alınan 9 arkadaşlarının göreve iade edilmesi için direniş yapan 200 civarında polisten 100 kadarının açığa alınarak meslekten ihraç edilecekleri bildirildi.

İzmir Toplum Polisi Müdürlüğü yetkililerinin yaptıkları açıklamaya göre, «direnişe katılan 200 polisin elebaşı durumunda bulunan 100 kişinin etkisi ile eyleme geçtikleri» iddia edildi.

VAKFIKEBİR'DE

● Beşikdüzü nahiyesinde ilerici bir öğrenci gece açılan ateş sonucu ağır yaralandı. Bir eve ve bir özel otoya patlayıcı madde atıldı.

İlk olay önceki gece saat 21.00 sıralarında meydana geldi ve sol görüşlü olduğu bildirilen Ticaret Lisesi öğrencisi Hasan Sağlam henüz kimliği tesbit edilemeyen iki kişinin silahlı saldırısına uğrayarak ağır yaralandı.

İkinci olay ise gece saat 03.00 sıralarında Recai Kıran adlı bir yurttaşın evine patlayıcı madde konmak suretiyle meydana geldi. Olayda ölen ve yaralanan olmadı. Patlayıcı madde atılan evde büyük hasar meydana geldi.

Ayrıca saat 03.00 sıralarında Türkiye İş Bankası Beşikdüzü Şubesi Müdürü İhsan Kaya'nın 34 F 1056 plakalı özel otomobiline de bomba kondu. Bombanın patlaması sonucu özel oto büyük hasar görürken, olayda ölen ve yaralanan olmadı.

KONYA'DA

● Konya'da kent merkezinde, Aydoğdu mahallesinde bir inşaatta çalışan Mehmet Karaer ve Hasan İnan adlı iki işçiye özel bir arabadan tabancayla ateş açıldı.

● Konya Endüstri Meslek Lisesi Müdürü ile müdür yardımcısının kaldıkları lojmana önceki gece kimliği belirlenemeyen kişilerce patlayıcı madde atıldı.

ARTVİN'DE

● Artvin'e bağlı Şavşat ilçesinde önceki gece saat 22.5 sıralarında orman işletmesi yakınlarında devriye gezen jandarmalara henüz kimlikleri belirlenemeyen kişilerce açılan ateş sonucu 1 er öldü, 1 er de ağır yaralandı.

Niğde Cezaevi'nde mahkumlar

(Baştarafı 1. Sayfada)

hapsedildiler. Cezaevi Müdürü silah çekerek, mahkumlara saldırdı. Hastalar hastaneye gönderilmedi. Yaratılan bu genel terör ortamı içinde mahkum neye uğradığını bilmeden tedirgin edildi.

Dokuz yıldan bu yana her bayramda yapılan açık görüş öncesinde girişilen bu terör kampanyası, mahkumları isyana teşvik etmekten başka bir amaç gütmüyordu. Üstelik, mahkumlara yalnızca teşvik edilmekle kalmadı, gardiyanlar geceleri hapishaneye kilitlenerek, mahkumların rehinesi durumuna sokuldu. İstendi ki, mahkumlara yönetmeliklere göre sahip oldukları haklar ve kazançlar gaspedilirken bunun gerekçesini mahkum kendisi yaratsın, suçlu mahkumun kendisi olsun.»

Maçka'daki olimpik tesis

(Baştarafı 6. Sayfa'da)

Daha sonra bu bu eksiklikleri gidermiştik. Örneğin koşucu tesiste bir sauna yoktu. Böylesine bir tesiste sauna olmayışı düşünülebilir mi?

Kısacası önerilerinize bir tek küçük nüans farkıyla katılıyorum.»

● **Erdoğan ARIPINAR**

Politika Gazetesi'nde dün yayınlanan açıklamam yönetim kurulunca olumlu karşılandı. Bu konuda başka bir yoruma gerek duymuyorum.

● **Rıdvan YELEKÇİ**

Hürriyet Gazetesi Spor Servisi Şefi Rıdvan Yelekçi Türkiye Spor Yazarları Derneği Yönetim Kurulu'nda görevli olduğu için sorularımızı yönetim kuruluyla ters düşmemek için yanıtlayamayacağını belirtti.

Aydın Engin ve TÖB-DER yöneticilerinin tutuklanmasına tepkiler sürüyor

Gazetemiz Genel Yayın Müdürü Aydın Engin ile TÖB-DER yöneticilerinin tutuklanması ve İlerici Gençler Derneği'nin kapatılmasına yurt içi ve yurt dışından tepkiler sürüyor. Demokratik örgüt ve sendikalar tarafından yapılan açıklamalar eleştirilerek son günlerde yoğunlaşan antidemokratik baskı ve uygulamaların durdurulması istendi. DİSK'e bağlı Hür Cam - İş Sendikası, Münih Türkiye Gençler Birliği, Hamburg İlerici İşçiler ve Gençler Derneği, İstanbul Tıp Fakültesi ilerici öğrencilerince yapılan açıklamalarda demokrasi güçlerinin birliğini sağlamaları istendi.

HÜR CAM - İŞ'İN AÇIKLAMASI

DİSK'e bağlı Hür Cam - İş Sendikası tarafından yapılan açıklamada son tutuklamalarla İGD'nin kapatılmasının, demokrasi güçlerine yöneltilen baskının en güncel örneği olduğu belirtilerek özetle şöyle denildi:

«Bu baskılar giderek toplu sözleşme dönemine girmiş sendikalara da yöneltilmektedir. Maden - İş temsilcilerinin basılarak aranması düzüntü vericidir.

Tüm demokrasi güçleri kendilerine karşı yönelen baskılara karşı sessiz kalmayacaktır, kalmamalıdır. DİSK'in bu anlamda sorumluluğu büyüktür.»

MÜNİH TÜRKİYE GENÇLER BİRLİĞİ'NİN AÇIKLAMASI

Münih Türkiye Gençler Birliği'nin açıklamasında da İGD'nin kapatılması kınanarak kapatma kararının kaldırılması istendi. Açıklamada özetle şöyle denildi:

«Türkiye gençliğinin en can alıcı sorunları yolunda uğraş gösteren, gençliğe can güvenliği, öğrenim özgürlüğü isteyen bu alanda gerici - faşist baskılara karşı yılmadan savaşan İlerici Gençler Derneği'nin «amacı dışına çıktı» gerekçesiyle kapatılması halkımıza «demokratik hakları korumak için» diye duyurulan sıkıyönetimin aslında kimlere karşı olduğunun açık bir belirtisidir.»

İLERİCİ ÖĞRENCİLERİN AÇIKLAMASI

İstanbul Tıp Fakültesi ilerici öğrencileri adına yapılan açıklamada da şöyle deniliyor:

«Türkiye işçi sınıfı hareketinin yığınlar içindeki sesini yükselten Politika Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Aydın Engin'in ve ülkemizdeki en yığınsal demokratik kitle örgütü TÖB-DER'e yönelik baskıların son halkası olarak yöneticilerinin tutuklanmasını şiddetle kınıyoruz.»

ÇANAKKALE'DE DEMOKRATİK ÖRGÜTLERİN AÇIKLAMASI

Çanakale'de de TÖB-DER, TÜTED, Ziraatçılar Derneği, Halkevleri, Türkiye Ziraatçılar Derneği, DKB, Haber - Der, SGB, TÜM-DER şubeleri dün yaptıkları ortak açıklamada İGD'nin kapatılmasından sonra gazetemiz Genel Yayın Müdürü Aydın Engin ve TÖB-DER yöneticilerinin tutuklanmasını protesto ettiklerini bildirdiler. Ortak açıklamada antidemokratik baskılara karşı ilerici, demokratik güçlerin birlikte mücadele etmesi gerektiği belirtildi.

Devletin

(Baştarafı 1. sayfada)

lunda ilaç tekellerinin temsilcisi Refik Baydur tarafından önlendiği öğrenildi.

SSK Müdürler Kurulunda Türk-İş'ten işçi kesimi temsilcileri olarak yer alan Savaş Benli, Ekrem Özkılıç ve Sadi Heper'in, Refik Baydur'un karşısında sessiz kalarak ilaç tekellerinin çıkarları yanında yer aldıkları belirtildi.

Üç bakanlık arasında imzalanan protokolde SSK İstanbul İlaç Fabrikasının da çalışması konusunda öneriler bulunduğundan ve bu fabrikanın çalışmaları SSK Müdürler Kurulu denetiminde yürütüldüğünden buranın onayından geçme zorunluğu olduğu ancak protokolün gerçekleşmesinin burada engellendiği açıklandı.

İlaç üretimini, tüketimini ve hammadde dışalımını denetimleri altında tutan ilaç tekellerinin, üç bakanlığın bu olumlu girişimini önleyerek öteden beri sürdürdükleri ilaç sömürüsünü daha da derinleştirerek devam ettirecekleri gözleniyor. Halkın sağlığı ile doğrudan ilgili olan ilacın üretiminden tüketimine kadar tekellerin denetimi altında olması nedeniyle bitmeyen bir sorun haline geldiği ve bu nedenle devlet etkinliğinin sağlanması yolunda bir ileri adım atıldığı, ancak tekellerin engellemesi ile karşılaşan bu girişimin bundan sonra da kolay kolay gerçekleşemeyeceği ifade ediliyor.

Milli Savunma Bakanlığı'nın kendi fabrikasında halen ilaç ve serum üretmekte olduğu, Sağlık Bakanlığı'nın Ankara'da Refik Saydam Hıfzıssıhha Enstitüsünde aşı ve serum ürettiği, SSK'nın da İstanbul'da yeni satın aldığı fabrikada serum ve dört kalem ilaç ürettiği öğrenildi. Ancak bakanlıklarının kendi bünyelerinde bulunan bu ilaç fabrikalarının ilaç hammaddesi bakımından ilaç tekellerine bağımlı olduğu ve üretimlerinin de yeterli olmadığı belirtildi.

Üç bakanlığın aralarında imzaladıkları ve 1980 başında uygulamaya koymayı tasarladıkları protokolde şu amaçlar yer alıyordu.

«● Fabrikaları tam kapasite ile çalıştırarak üretimi en üst düzeye çıkartmak.

● Hammadde üretimi yolunda çalışmalara başlamak.

● İlaç, serum ve aşı üretiminde gerekli hammaddeleri devlet eliyle sağlamak.

● Hammaddeleri doğrudan üretici ülke ve firmalardan almak.

● İlaç üretimini Dünya Sağlık Örgütü'nün belirlediği 200 kalem ilaca göre düzenlemek.»

Öztürk kimdir

Öğretmen Okulu ve Eğitim Enstitüsü mezunu olan Talip Öztürk, 1947 yılında Erzurum'da doğdu. Öğretmen arkadaşlarıyla birlikte 12 Mart öncesi Türkiye Öğretmenler Sendikası (TÖS) Sivam Şubesini kurdu. 12 Mart sonrası ise kapatılan TÖS'ün yerine geçen Tüm Öğretmenler Birleşme ve Dayanışma Derneği (TÖB-DER)'in ilk kurucu üyelerinden biri oldu. 1976 - 1977 yıllarında bu derneğin İstanbul Şubesi Başkanlığını yürüttü. Daha sonra TÖB-DER Genel Merkezi tarafından görevden alınan Talip Öztürk, 4. Genel Kurul'da Birlik Dayanışma Grubunun Genel Başkan Adayı oldu. Bu arada Barış Derneği Kurucu Üyesi olan Öztürk'ün sendikacı olan bir kardeşi de Erzurum'da iki yıl önce faşistler tarafından vurularak öldürülmüştü.

Öğretmen hareketi içinde saygın bir kişiliği olan Öztürk, biri 9, diğeri 6 yaşlarında iki çocuk babasıydı. Karısı halen Fethiye İlkokulu'nda öğretmenlik yapmaktadır.

Faşistler

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

Gazete'de yeraldı:

«Sayın Nazlı Ilıcak hanımefendi,

«8.11.1979 günü televizyonda yapılan açıkoturumda, öteden beri asil Türk milliyetçilerine faşizm damgasını vurmuş ve binlerce ülkücünün kanının akmasına müncer olan hadiselerin müsebbipleri ile yanyana oturup, onların paraleline giderek ülkücü gençlere sağ eylemciliği yakıştırmanızı ve benzeri sözler saffetmenizi gerçeklere aykırı bir davranış olarak gördük. Bunun için sizi protesto ediyoruz.

Hasan Hisar
Ülkücü Gençlik Derneği
Başkanı»

AHMET KABAKLI UYARILIYOR

Pötürge Ülkücü Gençlik Derneği Başkanı Hasan Hisar, Nazlı Ilıcak'a gönderdiği mektubun yanısıra, Ilıcak'la aynı çizgiye gelmemesi için Tercüman Gazetesi yazarlarından Ahmet Kabaklı'ya da bir uyarı mektubu gönderdi. Kabaklı'ya gönderilen mektup da şöyle:

«Sayın Ahmet Kabaklı,

Ülkücü gençliğin zatıalinize verdiği değeri ve içten gelen saygılarının derecesini takdir edeceğiniz kanaatindeyim. Ne var ki, yazmakta olduğunuz Tercüman Gazetesi'nin sahip ve başyazarı Nazlı Ilıcak, 8.11.1979 tarihinde televizyonda yapılan bir açıkoturumda, ülkücü gençliği diğerleri gibi faşizm ve eylemci olarak görmüş ve bunu Türk milletinin önünde konuşabilmiştir.

Bize faşizmi uyduran ve binlerce ülkücüyü kırdıranlarla aynı fikir paralelinde bulunanlarla aynı gazetede yazmanızı, sizin de başyazarınız gibi düşünüp, fikrinizi açığa vurmadığınız kanaati uyandırmaktadır.

Bunun için gerçek milliyetçilerin yaptığı ve yapması gerekini yapmanız uyarısında bulunmak zarureti doğmuştur.

Netice: Yukarıdan beri yazdıklarını ülkücü gençliğin Tercüman Gazetesi Başyazarı Nazlı Ilıcak'ın, açıkoturumundaki söyledikleri ve davranışlarının eseridir. Sizin de aynı paralele gelmemeniz hususunda uyarıda bulunuyorum.

Hasan Hisar
Ülkücü Gençlik Derneği
Başkanı»

ABD, İngiliz

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

Kont Otto Graf Lambsdorff, İran'dan petrol alamayan ABD'nin akaryakıt açığını kapamak için Federal Alman petrol şirketlerine ABD'ye akaryakıt sevketmeleri yolunda talimat verdiğini söyledi.

Lambsdorff, Parlamento'da yaptığı konuşmada Federal Alman hükümetinin Paris'te Enerji Ajansı toplantısında ABD'yi destekleyeceğini de sözlerine ekledi.

FKÖ ABD'Yİ KINADI

Filistin Kurtuluş Örgütü, ABD Başkanı Carter'in, Amerikan bankalarındaki İran para ve mal varlığını dondurma kararının İran'a karşı ciddi bir kışkırtma ve İran devrimi ile dayanışmaya aykırı bir hareket olduğunu açıkladı.

Filistin Kurtuluş Örgütü ayrıca elindeki tüm kuvvetlerin İran'ın emrinde olduğunu bildirdi.

FKÖ ajansı VAFA yaptığı açıklamada, «İran liderliğiyle sürekli temasta bulunan Filistin devrim hareketi tüm güçlerini İran halkı ve Ayetullah Humeyni liderliğindeki İran devriminin emrine tahsis etmiştir» dedi.

GÖSTERİCİLER TÜRKİYE İLE DOSTLUK İSTEDİLER

Bu arada Amerika'nın Tahran Büyükelçiliğini işgal altında tutan öğrencileri desteklediklerini bildiren Tahran esnafı, perşembe günü başkent sokaklarında bir dayanışma yürüyüşü yaparken Sovyetler Birliği, Türkiye ve Almanya Büyükelçiliklerine çiçek bıraktılar.

Tahran'ın en işlek caddelerinden biri üzerinde bulunan Türkiye Elçiliğine çiçek sunan dükkan sahipleri, Türkiye'ye karşı dostça hisler beslediklerini belirttiler.

TÖB-DER Genel

(Baştarafı 1. Sayfada)

silmiş olduğunun anlaşıldığını söylediler.

ÖZTÜRK'ÜN KATLEDİLMESİ NEFRETLE PROTESTO EDİLDİ

Türkiye ilerici öğretmen hareketinde saygın ve etkin bir yeri olan Talip Öztürk'ün katledilmesi nefretle protesto edildi. DİSK'e bağlı Bank-Sen Merkez Yürütme Kurulu ve Lastik-İş Merkez Yürütme Kurulu ile TSİP tarafından dün yapılan açıklamalarda Talip Öztürk'ün karanlık odaklar ve onların maşası profesyonel katillerce öldürüldüğü belirtilerek işçi sınıfının Talip Öztürk'ün anısını yaşatacağı kaydedildi. İşçi sınıfının Talip Öztürk'ün hesabını soracağı ve ilerici öğretmenlere her zaman sahip çıkmaya devam edeceği belirtilen açıklamalarda tüm demokrasi güçleri TÖB-DER'in yanında olmaya çağrıldı.

Bolivya'da

(Baştarafı 1. sayfada)

lanlama yayınlamıştı. Natusch'un ise resmen doğrulanmayan bu askeri ayaklanma sırasında devlet başkanlığı sarayında çok sıkı güvenlik önlemleri altında korunduğu belirtildi.

İyi haber alan bir kaynak ise silahlı kuvvetlerin albayı istifaya zorladığını söyledi. Bu kaynak, Natusch'un tek başına kaldığını görünce istifadan başka bir şey yapamadığını belirtti.

Albay Natusch, iktidara geçtiği günden sonra kongrenin, işçi sendikalarının, kilisenin ve insan hakları grupları ile öğrencilerin sert bir muhalefeti ile karşılaşmıştı. Albay, en sonunda silahlı kuvvetlerin de kendisine cephe alması üzerine istifa kararını verdi.

Hatırlanacağı gibi Albay Natusch, Devlet Başkanı Walter Arze yönetimini devirdikten sonra ülke çapında meydana gelen kanlı protesto gösterilerine boyun eğmek zorunda kalmıştı.

Rıdvan Budak: "Özbucak'la yetkili sendika Tekstil'dir" dedi

İstanbul, (Politika) — DİSK'e bağlı Tekstil Sendikası Genel Başkanı Rıdvan Budak, Adana'daki Özbucak işyerinde, işverenin yasa dışı lokavt ilan ettiğini bir kez daha belirterek «yetkili sendika Tekstil'dir, sendikal çekişme sözkonusu değildir» dedi.

TÖB-DER

TÖB-DER üzerindeki antidemokratik baskılar ve son gelişmeler üzerine bir basın toplantısı düzenleyen TÖB-DER Genel Yönetim Kurulu iki ay önce yasal olarak yapılan bir toplantının yeniden keşfedilmiş gibi hatırlanmasının düşündürücü olduğunu belirtti. Basın toplantısında konuşan Merkez Yürütme Kurulu üyesi Üstün, «Yeni hükümetin kurulma çalışmalarından itibaren demokratik hak ve özgürlüklerin ortadan kaldırılmasının hesapları egemen sınıfların temsilcilerince açıkça yapılmaktadır» dedi. Üstün, «gizli ve açık faşist mihraklar her gün emekçi halkımıza kan kusturmaya devam etmektedir. Koruma mücadelesi veren üyelerinin ekonomik, demokratik haklarını savunması, bu örgütlerin giderayak bir bir kapatılması egemen sınıfların halkımız üzerindeki niyetlerinin açık bir göstergesidir» şeklinde konuştu.

İTİRAZ SONUCU PAZARTESİ'YE KALDI

TÖB - DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu, Yürütme Kurulu üyeleri ve şube başkanları hakkında verilen tutuklama kararına yapılan itirazın sonuçlanması Pazartesi gününe kaldı.

Öte yandan, haklarında gıyabi tutuklama kararı verilmiş olan şube başkanlarından ikisi daha dün teslim oldu. Trabzon Şube Başkanı Ömer Dinçel ile Tonya Şube Başkanı Cemal Kalyoncu dün sıkıyönetim mahkemesine başvurarak, haklarında verilen gıyabi tutuklama kararlarını vicahiye çevirttiler.

CHP yönetimi

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

parlamenterleri sıkıştırarak sorgularına başladıkları bildirildi.

Bu arada CHP Genel Yönetim Kurulu bugün toplanarak, sol kanada mensup 34 parlamenterin önceki yaptıkları ortak açıklamayı görüşecek.

Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

- Sahibi: Politika Basım ve Yayım A.Ş. adına ....KEMAL TÜRKLER
- Yazıişleri Müdürü .... Fevzi MENGÜLLÜOĞLU
- İstanbul: Yerebatan Cad. Taşsavaklar Sok. No: 5 Cağaloğlu Tel. 27 77 12 - 27 60 09 - Teleks: 23 290
- Ankara: İzmir Cad. No: 20/27, Kat: 7 Kızılay Telefon: 18 79 59 - 17 65 36 — Teleks: 42 486 - 42 879
- İzmir: Şehit Fethi Bey Cad. Hasan Hoca Sok. No: 42/2 Konak Telefon 13 69 61
- Dizgi: .... Politika Tipo Tesisleri
- Baskı ...... Cumhuriyet Matbaacılık ve Gazetecilik T.A.Ş.
- Dağıtım: .... Hürriyet Holding A.Ş.
- İLAN KOŞULLARI: 2-3 [illegible] 7. sayfalar [illegible] 4-6. sayfalar (sütun / cm): 700 TL. Yayın ilkeleri [illegible] Ölüm, Teşekkür, Nişan, Doğum vb. (tek [illegible]
- ABONE KOŞULLARI: 3 Aylık: 450 TL., 6 Aylık: 900 TL. 1 Yıllık: 1800 TL. Avrupa ülkeleri: 1 Yıllık: 260 DM., 6 Aylık: 130 DM. Diğer ülkeler için 1 Yıllık: 180 Dolar.

● Okula gidemeyen göçebe çocukları, kara çadırda doğdular ama kara çadırda ölmek istemiyorlar...

Diyarbakır'da 25 bin göçer ailesinin çocuğu okula gidemiyor

● Beritan Aşiretinin Lideri, "Zamanında askerliğimizi yapıyoruz, vergimizi ödüyoruz ama kanunun emrettiği gibi çocuklarımızı ilkokula gönderemiyoruz" diyor

Diyarbakır (THA) — Güneydoğu Anadolu bölgesinde göçebe hayatı yaşayan beş büyük aşirete mensup ilkokul çağına gelmiş yaklaşık 5 bin çocuğun bulunduğu, bunların bu yıl da okula devam edemediği bildirildi.

Kışı Urfa, Diyarbakır ve Mardin ovalarında, yazı da Bingöl, Muş, Erzurum, Van ve Hakkari yaylalarında geçiren Alikan, Beritan, Teyyani, Şıdan ve Dudeyran göçebe aşiretlerinin devamlı iskanları sağlanamadığı için çocuklarını ilkokula gönderemiyorlar. Konu ile ilgili THA muhabirine açıklama yapan 1500 ailelik Beritan Aşireti Lideri Ali Yazıcı, Güneydoğu'da yaşamlarını göçebelik yaparak sürdüren 5 büyük aşiretin ilkokul çağına gelmiş yaklaşık 5 bin çocuğun bulunduğunu söyledi.

Devamlı iskanlarımız sağlanmadığı için çocuklarımızı okula gönderemiyoruz» diyen Beritan Aşireti Lideri Ali Yazıcı şunları söylüyor:

«Çocuklarımızı okula göndermek istiyoruz, ancak, belirli bir adresimiz olmadığı için, okul kabul etmiyor. Zamanında askerliğimizi yapıyoruz. Devlete vergimizi ödüyoruz. Ama, kanunların da emrettiği gibi çocuklarımızı okula gönderemiyoruz. Beritanlı göçebe ailelerin ilkokul çağına gelmiş 5 bin çocuk var. Bu rakam diğer göçebe ailelerle birlikte 25 bini bulmaktadır. Çocuklarımızın okuyup adam olmasını istiyoruz. Bizim gibi çobanlık yaparak değil. Yaşamlarını ömür boyu kara çadır altında sürdürmelerini istemiyoruz. Hiç olmazsa yatılı okullara alsınlar.»

DİSK: Mücadelemiz keskinleşecek

Haber Merkezi — DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk dün basına yaptığı yazılı bir açıklamada Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu'nun son bildirisine cevap verdi. Baştürk açıklamasında işverenlerin sömürü ve baskılarını daha da arttırmak istediklerini, hükümete bu anlamda kanlı bir reçete sunduğunu, 1930'ların faşist Almanya'sının özlemini çektiğini belirtti ve «Cevabımız açıktır: Mücadelemiz keskinleşecektir» dedi.

DİSK Genel Başkanı açıklamasında İşverenler Konfederasyonunun İnsan Hakları Beyannamesi ve Anayasa'nın tümüyle yerle bir edilmesini ve parlamento yerine kendilerinin ülkeyi yönetmek istediklerini söylemeyi unuttuklarını belirtti. İşverenlerin geçen yıl elde ettikleri yüzde 100'e yakın kârlarını az bularak sömürüyü ve tahakkümü daha da artırmak için kanlı bir reçete sunduklarını belirten Baştürk, daha sonra şu görüşlere yer verdi:

«İşverenler Konfederasyonu fiyatların bir yıl içinde yüzde yüze yakın arttığı bir ülkede asgari ücretin üç yılda bir artmasını istemektedir. Asgari ücretin belirlenmesi işverenlerle zaten uyum içerisinde olan Türk-İş ile birlikte onların ellerine terkedilmiş durumdadır.

İşverenler Konfederasyonu anarşiyi önleme sözü altında yeniden DMG'lerin kurulmasını, TCK'nun 141, 142 ve 163. maddelerinin daha etkin bir biçimde işletilmesini, sendikaların, derneklerin birer tabela örgütü haline getirilmesini, toplantı ve gösteri yürüyüşlerinin yasaklanmasını istemektedir.

«Bu talepleri bir avuç sömürücüye karşı çıkan milyonlarca emekçinin mücadelesinden duydukları korkunun ürünleridir.

«İşverenler Konfederasyonu, burjuvazinin demokrasiden anladığı şeyin, kendi sınıf ve diktatörlükleri olduğunu gizlemeden ortaya dökmüştür.

«İşsizliğin, hayat pahalılığının hızla arttığı, insanların daha da kötüleşen yaşam koşulları içinde çırpındıkları bir ortamda burjuvazi, İşverenler Konfederasyonu aracılığıyla işçi sınıfı ve tüm emekçileri açlığa, yokluğa sefalete, zulme, boyun eğmeye çağırmıştır.

«Cevabımız açıktır: Mücadelemiz keskinleşecektir.

«Burjuvazi 15-16 Haziran'ı 16 Eylül DGM direnişini, 20 Mart'ı - 1 Mayıs'ları unutmuş görünmektedir.

«Dikensiz gül bahçesi isteyenler şunu çok açık bir biçimde bilmelidirler ki, tüm faşist ve gerici odaklar aracılığıyla gerçekleştirdikleri provokasyonlar, tüm fiziksel ve ideolojik saldırılar emekçileri yıldıramayacaktır. Onların, daha fazla kâr daha fazla sömürü yolunda daha baskılı bir biçimde sınıf tahakkümü altına almak istedikleri, her türlü demokratik hak ve özgürlükleri yok etmek istedikleri işçiler, köylüler, küçük esnaf ve zanaatkarlar, öğretmenler, teknik elemanlar, tüm çalışanlar ve gençler toplumumuzun kaderini bir avuç dışa bağımlı asalak sömürücünün eline bırakmayacaktır.

«Bu yolda DİSK zengin mücadele deneylerine sahip bilinçli üyeleriyle faşizme, emperyalizme ve şovenizme karşı tüm demokrasi güçlerinin en sağlam güvencesi olmaya devam edecektir.»

7 YUNANİSTANLI GEMİCİ DÜN GÖZALTINA ALINDI

İstanbul, (Politika) — Haydarpaşa açıklarında meydana gelen deniz kazası ile ilgili olarak soruşturma sürdürülürken, kaptanı da dahil olmak üzere Yunanistan bandıralı gemiden 7 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. Bu arada Romen tankeri de yanmaya devam ediyor. İstanbul, yangın nedeniyle zehirli gazların etkisi altında kaldı. Adeta nefes almak güç hale geldi. Yangın söndürme ekipleri sadece alevlerin yayılmasını önleyebildiler. İlgililer yangının bir süre daha devam edeceğini bildirdiler.

Öte yandan, boğazın trafiğe kapalı olması nedeniyle sınırlı olarak yapılan deniz ulaşımı, halkın karşıdan karşıya geçebilmesinde büyük zorluklar yaratıyor. Dolmuş şoförleri, yolculardan yüksek ücretler talep ediyorlar. Belediye bu konuda hiç bir önlem alamıyor.

MKE'de yetki Ankara Bölge Çalışma Müdürlüğü'nce belirlenecek

Ankara, (Politika) — DİSK'e bağlı Maden-İş Sendikası 2. Bölge Temsilcisi Abdullah Yılmaz bir açıklama yaparak Ankara 5 nolu İş Mahkemesinin verdiği karar üzerine Makine Kimya Endüstrisi Kurumu'na bağlı işyerlerinde yetkilerin tekrar Ankara Bölge Çalışma Müdürlüğü'nce belirleneceğini belirtti ve «artık söz sırası MKE işçisinindir» dedi.

Abdullah Yılmaz açıklamasında, MKE işyerlerinde yetkiyi saptayan Ankara Bölge Çalışma Müdürlüğü'nün raporlarına karşın yetkilerin Maden-İş'e verilmemesi için, tekellerle uzlaşan CHP üst yönetiminin Çalışma Bakanı'nın emriyle irade beyanı uygulamasına gidilmiş olduğunu hatırlatarak, MKE kurumunda yetkilerin geçersiz bir şekilde faşist Türk - Metal Sendikasına verildiğini belirtti, ancak yapılan itiraz üzerine irade beyanı uygulamasının iptal edildiğini, Türk - Metal'in Yargıtay'a itirazına rağmen İş Mahkemesi'nin yetki konusunda karar verecek yerin Bölge Çalışma Müdürlükleri olduğunu geçtiğimiz pazartesi günü karara bağladığını açıkladı.

Teknik Okullar uygulaması fiyaskoyla sonuçlandı

● KAPATILAN 9 EĞİTİM ENSTİTÜSÜ'NDEN İSTANBUL'DAKİ ORTAKÖY EĞİTİM ENSTİTÜSÜ KIZ MESLEK LİSESİ'NE DEVREDİLİRKEN, ÖĞRENCİLERİN DOSYALARI İSE ANKARA GAZİ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ'NE GÖNDERİLDİ.

● Mehmet BARAK

Öğretmen fazlası yarattıkları gerekçesiyle kapatılan 9 eğitim enstitüsüne ait binalar tasviye edilirken, öğretmenler de başka okullara atandı. Bu okulların yerine açılması öngörülen teknik yüksek okullar uygulaması da, hükümetin düşmesiyle birlikte fiyaskoyla sonuçlanmış oldu.

CHP ağırlıklı hükümet tarafından kapatılan eğitim enstitülerinden Ortaköy Eğitim Enstitüsü'ne ait bina Kız Meslek Lisesi'ne devredildi, öğretmenlerin tamamı yurdun çeşitli bölgelerine dağıtılırken, mezun olamayan öğrencilere ait dosyalar Ankara Gazi Eğitim Enstitüsüne gönderildi. Yine İstanbul'daki Atatürk Eğitim Enstitüsü'nde görevli öğretmenlerin büyük bir bölümü de başka illere gönderildi. Halen okulda, son sınıf öğrencileriyle az sayıda bir öğretmen kadrosu bulunuyor ve bu okula yeni öğrenci kabul edilmiyor. CHP ağırlıklı Hükümet tarafından 1980'de eğitim ve öğretimine son vermesi öngörülen Atatürk Eğitim Enstitüsü, Türkiye'nin en çağdaş eğitim kurumu olarak biliniyor.

Öte yandan kapatılan eğitim enstitülerinin yeniden açılması için MHP'den Demirel Hükümeti'ne yoğun baskılar yöneltildiği bildiriliyor. MHP'liler, CHP ağırlıklı Hükümet döneminde, kendi yandaşlarının bu okullara devam edemediklerini «mağdur duruma düşürüldüklerini» öne sürerek, yeniden açılmasını istiyorlar. Hükümetin bu konuda güvenoylamasından sonra bir karar vereceği söyleniyor.

18 eğitim enstitüsünden 9'unun kapatılmasıyla MHP'lilerin iddiasının aksine, çok sayıda ilerici öğrenci okuma olanaklarını yitirdi. CHP ağırlıklı Hükümet'in Milli Eğitim Bakanı Necdet Uğur, yine MHP'lilerin işgali altında bulunan Erzurum Eğitim Enstitüsünü kapatamadı. Oysa bu okula AP yanlılarının dahi alınmadığı biliniyor.

TEKNİK OKULLAR: FİYASKO

Eğitim enstitülerini kapatarak, iki yıllık mesleki Teknik Yüksek Okullar açmayı öngören CHP ağırlıklı Hükümetin Milli Eğitim Bakanı Necdet Uğur tarafından, çeşitli illerin Milli Eğitim Müdürlüklerine gönderilen genelgede, bu okulların nerelerde ne zaman açılacağı belirlenmesine karşın, öğrenci alınması ve programları hakkında hiç bir açıklamada bulunulmadı. Uğur'un eğitim uzmanlarının da uygulamayla ilgili yeterli bilgi sahibi olmadıkları anlaşıldı. Bu arada yeni hükümetin teknik okullarla ilgili hiçbir çalışmasının bulunmaması bu okulların kaderini belirledi.

Hür Cam - İş ve Sosyal - İş de yeni parti girişimine karşı çıktı

Haber Merkezi — DİSK'in parti kurması girişimlerine DİSK'e bağlı Hür Cam - İş ile Sosyal - İş sendikaları da karşı çıktı. İki sendika tarafından ayrı ayrı yapılan açıklamalarda DİSK'e düşen temel görevin işçi sınıfının birliğini sağlamak ve demokrasi güçleri arasındaki güç ve eylem birliğinin oluşmasında olumlu rol oynamak olduğu belirtildi.

HÜR CAM - İŞ'İN AÇIKLAMASI

Hür Cam - İş Sendikası'nca yapılan açıklamada DİSK'in parti kurmasının sol güçlerin birliğine hizmet etmeyeceği kaydedilerek şöyle denildi:

«DİSK Yönetim Kurulu toplantısından sonra yapılan açıklama ve ardından basında yeralan DİSK'in parti kurma hazırlıkları içinde olduğunu ortaya koyan haberler Yürütme Kurulumuzca değerlendirilerek şu sonuca varılmıştır.

Bugün Türkiye'de sol güçler dağınıktır. DİSK'in öne sürdüğü gerekçe yerinde bir saptamadır. Ancak sol hareketin birliğinin sağlanması konusunda DİSK'in başvurduğu yol somuta uymamaktadır. Çünkü DİSK parti kurduğu zaman sol hareketin birleşmesine katkıda bulunmayacak, tam tersine bölünmüşlüğüne hizmet edecektir. Ayrıca, sol hareketin birliğinin sağlanması için DİSK'in açıklamasında yeraldığı gibi «bir siyasi örgütlenme ve birliğin program ve ilkelerinin» saptanması işçi sınıfının ekonomik ve demokratik örgütü olan DİSK'i aşan bir olaydır. DİSK'in yapacağı en doğru hareket, artan baskılara karşı demokratik hareketlere hız vermesi ve dağınık olan sol güçleri birbirine yakınlaştırıcı çabalar harcamasıdır.»

SOSYAL - İŞ'İN AÇIKLAMASI

Sosyal - İş Sendikası tarafından yapılan açıklamada da özetle şu görüşlere yer verildi:

«Sosyal - İş Merkez Yürütme Kurulu, DİSK Yönetim Kurulu'nun bu konuyu resmi gündemine alarak bir kurul kararı biçimine dönüştürülmesi olduğunu belirtir, tekleşmenin gerçekleşmemiş olmasının getirdiği sorunlar vardır. Kurulumuz bu sorunların varlığından kalkarak bu sorunu çözme adına veya bu sorunları bahane ederek yeni bir sol parti kurma girişiminin (bilimsel sosyalist politik hareketin önüne yeni bir engel koymaktan ve şikayetçi olunan bölünmüşlüğü artırmaktan başka bir anlam taşımadığını vurgular. Sorun işçi sınıfımızın bilimsel sosyalist politik örgütlenmesinin tekleşmesi ve güçlendirilmesidir. Bu çerçeve içinde DİSK'in görevleri vardır. Fakat bu görev herhalde bir sol parti kurmak değildir.»

Ankara Aydınlıkevler semtinde faşistler ilericilere tehdit mektupları gönderiyor

Ankara (Politika) — Ankara Aydınlıkevler semtinde faşistlerin ilericilerin evlerine "Ölüm her an seni bulabilir" şeklinde ÜGD imzalı tehdit mektupları gönderildiği bildirildi. Bu arada semtte etkinliklerini kaybeden faşistlerin saldırılarını arttırdıkları ilericilerin devam ettikleri kahvelerin ya faşistler tarafından bombalandığı ya da polis tarafından kapatıldığı belirtildi.

Aydınlıkevler semtinde oturan Kazım Mutlu adlı bir ilericiye gönderilen ÜGD imzalı tehdit mektubunda şöyle deniliyor:

"Hareketlerin kontrol altında. Ölmen için en ufak bir hareketin bekleniyor. Bundan sonra silahlar konuşacak. Bu ilk ve son ikazdır. Liste başında sen varsın. Ölüm her an seni bulabilir".

Aydınlıkevler semtinde etkinliklerini kaybeden faşistlerin semte dışardan getirilen kişilerle saldırılar düzenledikleri, kahvelerin bombalandığı, POL - BİR'li polislerin da komandoların saldırısından sonra ilericileri gözaltına alarak hırpaladığı, görevli olmadıkları halde POL - BİR'li polislerin mahallede devriye gezdikleri belirtildi. Bundan bir süre önce mahalle halkının İçişleri Bakanlığına şikayeti üzerine devriye gezen beş ekip arabasından dördünün görevli olmadığı saptanmıştı.

Öte yandan, «Nar», «Köşem» ve «Dostlar» adlı ilericilerin devam ettiği kıraathanelerin de polisler tarafından kapatıldığı öğrenildi. Komandolar da ilericilerin oturdukları kahvelere silahlı bombalı saldırılar düzenledikleri belirtiliyor. Eker Yıldırım, Abdullah Yıldız adlı komandoların başı çektikleri, Biçer Yıldırım adlı komandonun ise bundan bir süre önce 13 tabanca ile birlikte yakalandığı bildiriliyor.

RADYOLARDAN SEÇMELER

TRT-1

09.02 Çocuk Saati
10.01 Arkası Yarın
13.00 Haberler
23.10 Cumartesi'den Pazar'a

TRT - II

08.02 Gün Başlıyor
09.20 Gönül Tellimizi Titretenler
15.00 Dilden Dile
18.20 Arkası Yarın
21.00 Müzik Söyleşileri

TRT Program-Haber-Eleştiri

Elektrik kısıntıları nedeniyle çekimler aksıyor

İstanbul'daki elektrik kısıntılarının artması üzerine bazı çekimlerin aksadığı, bazı çekimlerin ise hiç yapılamadığı öğrenildi. Geçen hafta Maçka Stüdyosunda kısıntılarla birlikte TEK'de (Türkiye Elektrik Kurumu) meydana gelen arızlar nedeniyle «Devlet Klasik Türk Müziği Korosu» çekiminin tümüyle aksadığı ve 30 kişilik koro ve çekim ekibinin üç saat bekledikten sonra stüdyoyu terkettiği belirtildi. Konuyla ilgili olarak programın yapımcısı Cumhur Atalay şunları söyledi: «Elektrikler kesilir kesilmez hemen TEK'e telefon ederek bunun bir arızamı, yoksa kısıntı mı olduğunu öğrenmek istedim. TEK yetkilileri kesintinin sadece bir arızadan ileri geldiğini ve kısa zamanda giderilerek tekrar çalışmamızın mümkün olacağını söylediler. Bunun üzerine beklemey başladık. Aradan üç saat geçti. Tekrar TEK'e telefon ettik. Aynı cevabı verdiler. Ancak bu ara, gerek koro gerekse çekim ekibi iyice huzursuzlanmaya başladılar. Bunun üzerine çekimi bir başka güne ertelemek zorunda kaldık.» Konuyla ilgili olarak bir TRT yetkilisi de şu açıklamayı yaptı: «Bu elektrik kısıntıları uzun süreden beri devam ediyor. Bu konuda TRT yetkililerini uyararak, hemen bir jeneratör alınmasını önerdik. Oysa bugüne kadar bu konuda hiç bir önlem alınmadı.

Kısıntılar, önümüzdeki günlerde de süreceğine göre jeneratör sorununun hemen çözülmesi gerekiyor.» Ancak bazı TRT yetkilileri de bu konunun kısa sürede çözülemiyeceğini, hele yeni bir hükümetin kurulduğu şu günlerde böyle teknik sorunların çözümü yerine kadrolarda bir takım temizlikler yapılacağını ifade ediyorlar.

TELEVİZYON PROGRAMI

17.00 HABERLER

17.05 Flipper

17.30 Çocuk ve Çağı

İzmir Televizyonunca hazırlanan bu programda, çocuğun 20. asır teknolojisi ve yaşamına nasıl ve ne şekilde uyabileceğini ve 20. Asır Evrenini gösteren bir belgesel ekrana gelecek.

18.00 Küçük Ev

Dizi filmin «Beraber Olunca» adlı bölümü yayınlanacak. İngills ailesi ve Walnut Grov'daki arkadaşları Garvey'ler ve Oleson'lar Winoka'daki yaşamın çok farklı olduğunu görürler. Ve eski sessiz sakin yaşantılarını özledikleri zamanlar olur. Charles, Albert'a karşı ilgi gösterir.

18.45 Unutulmayanlar

19.10 Kaptan Onedin

Dizi filmin bugün yayınlanacak olan 4. bölümünde, James ve Anne, baba Webster'in evinde kalmaktadırlar. James depo buluncaya kadar fıçıları Webster'in evine koyar. Bir taraftan da kiralamak için bir depo aramaktadır. Öte yandan Webster borç alarak lüks bir hayat yaşamaktadır. James aradığı depoyu bulur. Bu bayan Okrayt'indir. Bu arada Sarah ile Robert'in bir oğulları olur. Fogarty, Elizabeth ile seferden döndükten sonra evleneceğini söyler. James'in korkunç bir rekabete giriştiği Callon depoya daha fazla para teklif eder.

19.55 Taş Devri

20.20 Enerji

20.30 HABERLER

21.15 Beş Dakika

Dizide «Gece yarısı genç güzel bir kızın bir istasyon bankında yalnız başına oturduğunu görseniz nasıl bir tepki gösterirdiniz.» Adlı bölüm yer alıyor.

21.20 İbişin Rüyası

Yönetmenliğini Sırrı Gültekin'in yaptığı ve başrollerini Münir Özkul, Diler Saraç, Özdemir Han, Erden Güven, Yavuz Birsel, Handan Adalı, Ehat Alinçe, Nazım Özal, Mete Sezer, Güner Özkul'un paylaştıkları «İbişin Rüyası» adlı tiyatro yayınlanacak. Nahit tiyatroya-kuklaya düşkün bir paşa oğludur. Bu yüzden sınıfta kalması babasını kızdırmış ve Nahit, «ibiş mi olacaksın ne?» azarlaması üzerine evden kaçaruk bir pansiyona yerleşir. Amacı bir tiyatroda oyuncu olmaktır. Bu nedenle tiyatrolara başvurur. Ancak tiyatro yöneticileri «neyin var, neye yararsın» diye değil «dur bakalım nelerin eksik, neye yaramazsın» diye baktıklarından günlerce işsiz dolaşır. Pansiyondan ayrılıp arkadaşı Vasıf'ın odasında kalmaya başlar. Parasız kalınca babasının armağanı altın saati satar ve bir süre sonra bir tiyatroya girer. Sahnelenen Jül Sezar'da oynar. Oyunculardan Vedia ile arkadaşlık kurar. Atina'lı Timon'da yardımcı rol oynar, övgü toplar, bazılarınca da kıskanılır. Vedia ile evlenmeye karar verirler. Programı Tarık Buğra yazdı, Sırrı Gültekin hazırladı. Müzik Nedim Otyam'dan.

22.00 Bizim Lokal

23.00 Sanfransisko Sokakları

23.45 HABERLER

"İbişin Rüyası" 5 yıl sonra ekranlara geliyor

Programa alınması bundan 5 yıl önce önerilen ve o günden bu yana çekimi birkaç kez ertelenen «İbiş'in Rüyası» adlı yerli dizi nihayet bu akşam yayınlanmaya başlıyor.

Tarık Buğra'nın aynı adlı eserinden Televizyon'a uyarlanan dizi, gerek yapımcılarıyla, TRT Yönetimi arasındaki uzlaşmazlıklar, gerekse çekim sırasında meydana gelen aksamalar nedeniyle bugüne dek bir türlü yayına sokulamamıştı. Adile Naşit'in tiyatro çalışmalarından esinlenerek yazılmış olan dizide rol alan sanatçılar şunlar: Münir Özkul, Meral Zeren, Erden Güvenç. İlk önce 6 bölüm olarak düşünülen dizi, daha sonra 10 bölüm olarak uyarlandı. Ancak yeniden yapılan değişiklikle dizi 11 bölüm olarak yayınlanacak. Her bölüm 40-50 dakika sürüyor. Dizinin tüm çekim maliyetinin 4 milyon TL olduğu saptandı. Böylece bu sonuca göre her bölümün maliyeti yaklaşık 400-500 bin TL oluyor. Ancak film yapımcıları, dizinin maliyetinin piyasadaki çekim ve hammadde koşulları gözönüne alındığında, ucuz olarak nitelendirilebileceğini ifade ediyorlar.

Buna karşın bazı TRT yetkilileri, dizinin çekiminin ve ekranlara gelebilmesinin tam 5 yılı kapsadığını vurgulayarak, bu maliyetin daha düşük olabilirliğini, ancak bir takım uzlaşmazlıkların herşeye karşın maliyeti yükselttiğini söylüyorlar.